



د افغانستان بانک
آمریت عمومی سیاست پولی

گزارش ماهوار سیاست پولی
نگاهی مختصر بر تحولات شاخص های سیاست پولی و نظارت امور مالی

اسد 1398

خلاصه گزارش

گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی پیشرفت شاخص های فعلی اقتصاد کلان و آخرین گزارش های ثبات مالی افغانستان را در جریان ماه بطور خلاصه تحلیل، ارزیابی و مورد مطالعه قرار میدهد. این گزارش بر اساس تدوین ارقام مالی و پولی که از آمریت های سیاست پولی، نظارت امور مالی و تادیات د افغانستان بانک جمع آوری گردیده است، تهیه می شود. گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی ارقام اقتصاد کلان از سکتورهای پولی، خارجی، حقیقی و سکتور مالی و نیز ارقام مالی آمریت عمومی نظارت امور مالی را در بر میگیرد که توسط کارمندان این آمریت تدوین و تهیه میگردد.

در ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاريخ 31 اسد 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 311,381.84 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 270,770.31 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 40,611.53 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده در عین روز بوده که در حدود 0.38 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد از شروع سال مالی 1398 الی 31 اسد 1398، د افغانستان بانک حدود 1,613.79 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلام اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 125.33 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 42.21 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است

نرخ تورم پولی در ماه سرطان 1398 کاهش نموده است. تورم که در افغانستان بر اساس محاسبه سالانه محاسبه میگردد، بر مبنای این معیار شاخص عمومی قیمت مصرف کننده از 4.03 درصد در ماه جوزا 1398 به 2.77 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است.

در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ حساب خدمات بیلانس تادیات کشور از حالت کسر به حالت مازاد برگشت نموده است. کسر خالص حساب خدمات که در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۷۷,۷۴ - میلیون دالر ثبت گردیده بود در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۹۵,۷۲ میلیون دالر مازاد حساب خدمات راپور داده شده است.

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه سرطان سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ 38.77 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه مجموع عواید در ماه جوزا 27.40 میلیارد افغانی بوده که 11.37 میلیارد افغانیو یا 41.50٪ افزایش را نشان میدهد. مجموع عواید از شروع سال مالی الی اخیر ماه سرطان سال مالی ۱۳۹۸ به 199.53 میلیارد افغانی رسیده است که از جمله 110.44 میلیارد و 89.10 میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 1.17 فیصد کاهش

داشته و از قرار ماه سرطان سال 1398 بالغ بر 302.46 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (سرطان 1397) بالغ بر 306.05 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 2.32 فیصد در مقایسه ماه قبلی بابت کاهش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی، بسته شدن فرع یک بانک خارجی و برداشت سپرده ها کاهش نموده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار سرطان 1398 بالغ بر 43.36 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (سرطان 1397) که در آن قروض ناخالص نظام بانکی به 41.91 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 3.46 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض جدید، استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین‌البنکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (سرطان 1397) شاهد 1.35 فیصد کاهش است و از قرار ماه سرطان سال 1398، بالغ بر 258.92 میلیارد افغانی میگردد. کاهش متذکره در مجموع سپرده ها ناشی از کاهش در سپرده های مشتریان که در نوع جاری و میعاد قابل ملاحظه میباشد، صورت گرفته است. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 2.59 فیصد در اثر کاهش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و برداشت سپرده های جاری نزول کرده است.

فهرست مطالب

1	1. سكتور پولى
	1.2	انباشت ذخاير خالص ارزى
	1.3	ليلام اسعار و اوراق بهادار
	1.4	نرخ مبادلہ
9	2. سكتور حقيقى
		تورم هسته
	3.	سكتور خارجى
	3.1	بيلام حساب جارى
	3.1.1	بيلام حساب اجناس:
	3.1.2	بيلام حساب خدمات:
	3.1.3	حساب عايد اوليه
	3.1.4	عايد ثانيوى:
	3.2	حساب مالى بيلام تاديات:
	4	سكتور مالى
21	5. سويفت
22	6. سكتور بانكى
	6.1	مجموع داراىى ها
	6.1.1	رند مجموع داراىى ها
	6.2	مجموع قروض
	6.2.1	رشد ماهانه مجموع قروض
	6.3	مجموع امانات/ سپرده ها
	6.3.1	رشد ماهانه مجموعه سپرده ها
	6.4	مجموع سرمايه
	6.5	مفاد
	6.5.1	به طور ماهانه
	6.5.2	مفاداوى نظام بانكى به طور مجموعى (جنورى- جون 2019 - جدى 1397-
		جوزا 1398):
	6.6	سياليت
	6.7	وضعيت باز اسعار خارجى

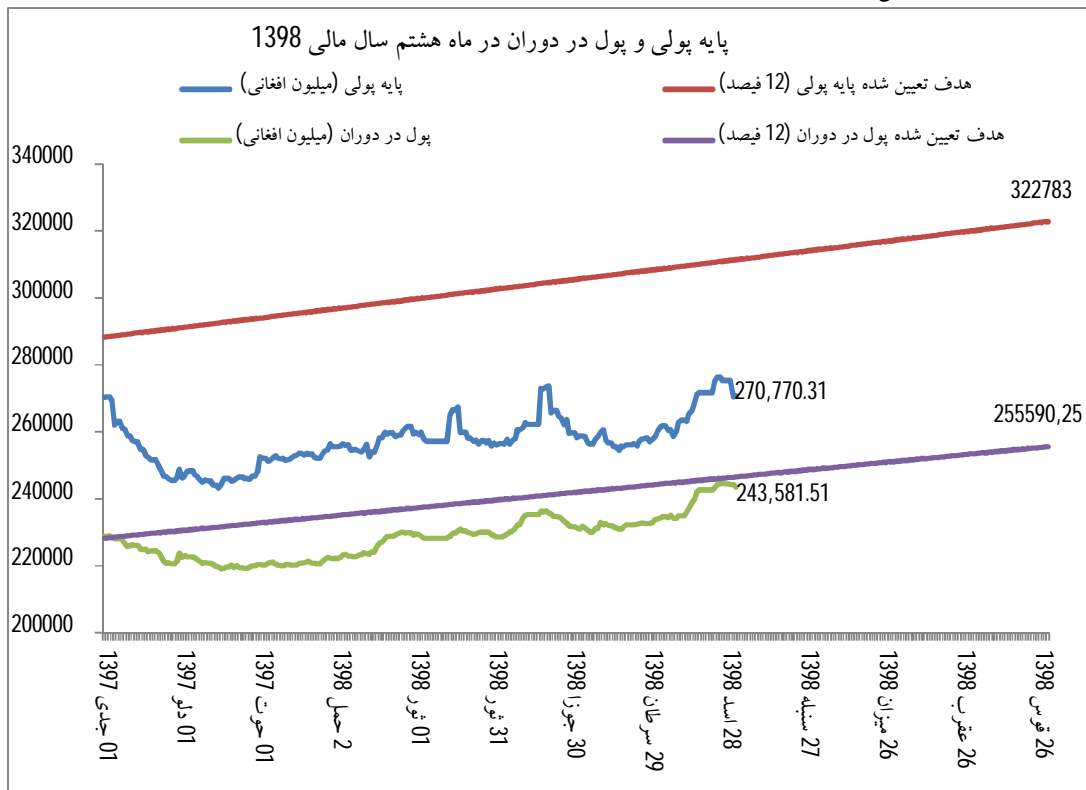
1. سکتور پولی

آمریت عمومی سیاست پولی با در نظر داشت شرایط اقتصادی کشور و در چارچوب کانال های اساسی و مؤثر تقاضای پولی، برنامه مالی دولت (عواید و مصارف بودجوی)، چشم انداز رشد اقتصادی و سطح عمومی قیمت ها در کشور، پلان سیاست پولی د افغانستان بانک را طرح می نماید.

به همین اساس، آمریت عمومی سیاست پولی رشد پایه پولی و پول در دوران را منحیث شاخص ها و اهداف مقداری تعیین نموده و در پلان سیاست پولی برای سال مالی 1398 و توافق رسمی با صندوق بین المللی پول، رشد آنها را 12 درصد در نظر گرفته است.

در ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاريخ 31 اسد 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 311,381.84 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 270,770.31 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 40,611.53 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده در عین روز بوده که در حدود 0.38 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد. به همین ترتیب، یکی از دست آورد های موفق دافغانستان بانک توانسته است کنترول پول در دوران می باشد. پول در دوران که در ابتدای سال مالی 228,205.59 میلیون افغانی بوده است، به تاریخ 31 اسد 1398 هدف تعیین شد بالغ به 246,562.34 میلیون افغانی ثبت گردیده، در حالیکه مقدار حقیقی پول در دوران 243,581.51 میلیون افغانی بوده است. از اینرو، تفاوت مقدار واقعی پول در دوران به اندازه 2,980.82 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده عین روز بوده و در حدود 6.74 درصد رشد مثبت را از ابتدای سال مالی نشان میدهد.

چگونگی میزان رشد حقیقی و اهداف تعیین شده پایه پولی و پول در دوران برای سال مالی 1398، در گراف زیر نشان داده شده است.



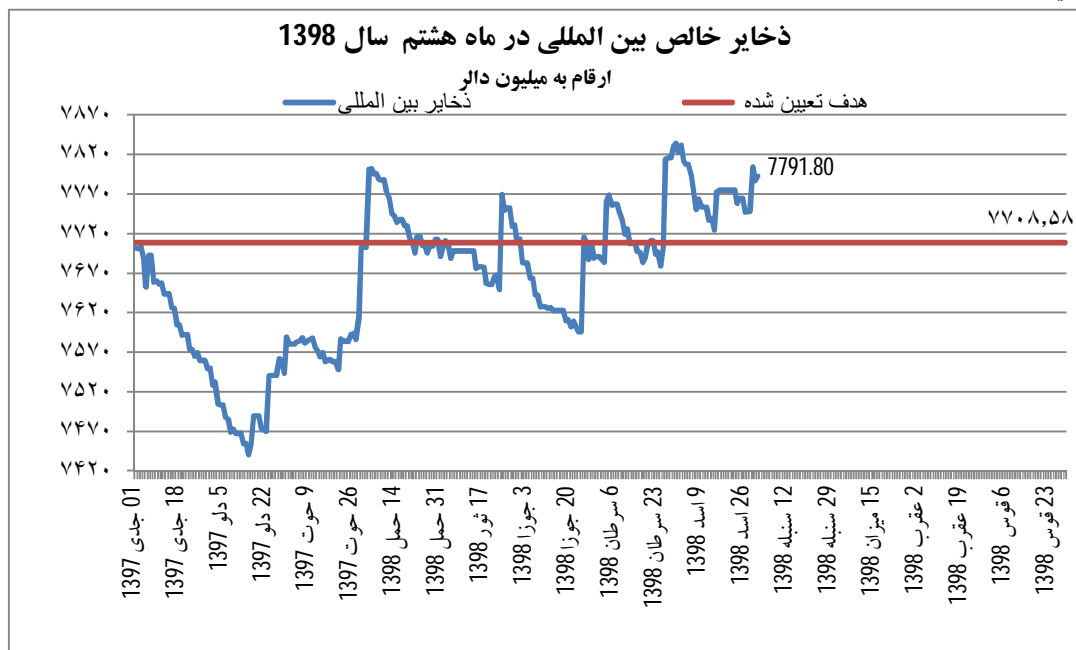
منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

1.2 انباشت ذخایر خالص ارزی

طی سالیان اخیر، افزایش ذخایر اسعاری د افغانستان بانک که از جمله شاخص های اساسی اقتصاد ملی پنداشته میشود یکی از دستاوردهای بزرگ در نظام مالی کشور محسوب می گردد. بدون شک، میزان این ذخایر و چگونگی افزایش آن تأثیر مستقیم روی تطبیق بهتر سیاستهای پولی و نیز کنترل شاخص هایی چون نرخ مبادله افغانی، تورم پولی، حفظ ثبات و تعادل بیلانس تأدیات دارد.

در آغاز سال مالی 1398، ذخایر خالص بین المللی افغانستان حدود 7,708.58 میلیون دالر بوده، که این رقم در 31 اسد 1398 به 7,791.80 میلیون دالر رسیده و به مقدار 83.22 میلیون دالر افزایش را نسبت به اول سال مالی نشان میدهد.

گراف ذیل روند رشد مقدار ذخایر بین المللی را طی سالهای مالی نشان میدهد.



منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

1.3 لیلام اسعار و اوراق بهادار

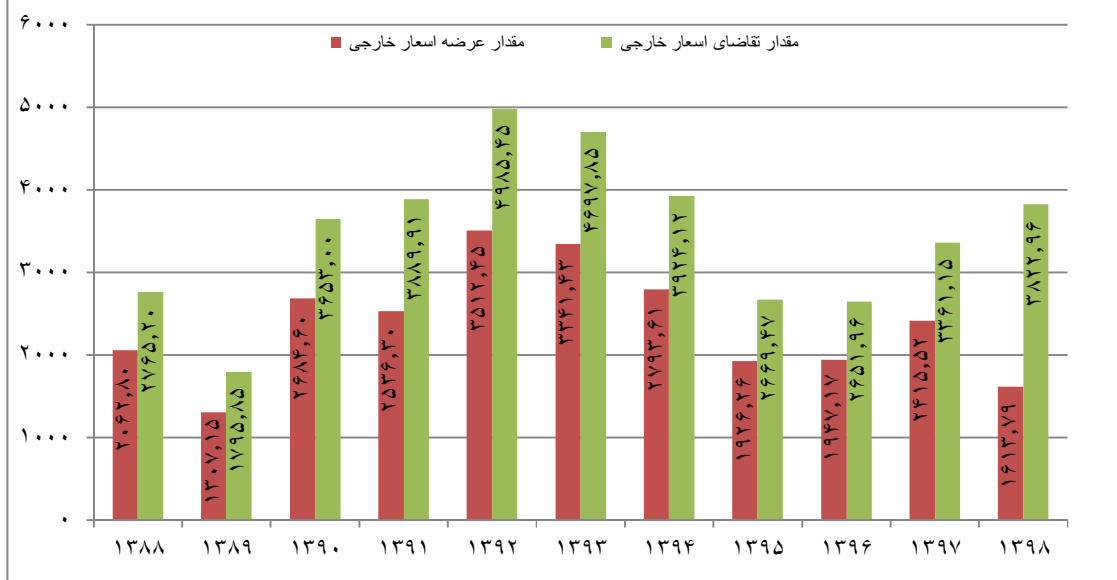
د افغانستان بانک بمنظور کنترل حجم پول در دوران ، پایه پولی و حفظ نرخ تبادل در اقتصاد از دو وسیله دست داشته خویش استفاده نموده است که پروسه لیلام اسعار هفته سه مرتبه و لیلام اوراق بهادار هفته یک مرتبه صورت میگیرد که جزئیات هر یک ذیلاً توضیح میگردد.

فروش ارز

از شروع سال مالی 1398 الی 31 اسد 1398، د افغانستان بانک حدود 1,613.79 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلام اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 125.33 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 42.21 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است.

گراف ذیل مقدار عرضه و تقاضای دالر را در طی 11 سال مالی نشان میدهد.

چارت توضیحی تقاضا و عرضه اسعار از طریق لیلام (میلیون دالر)



منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

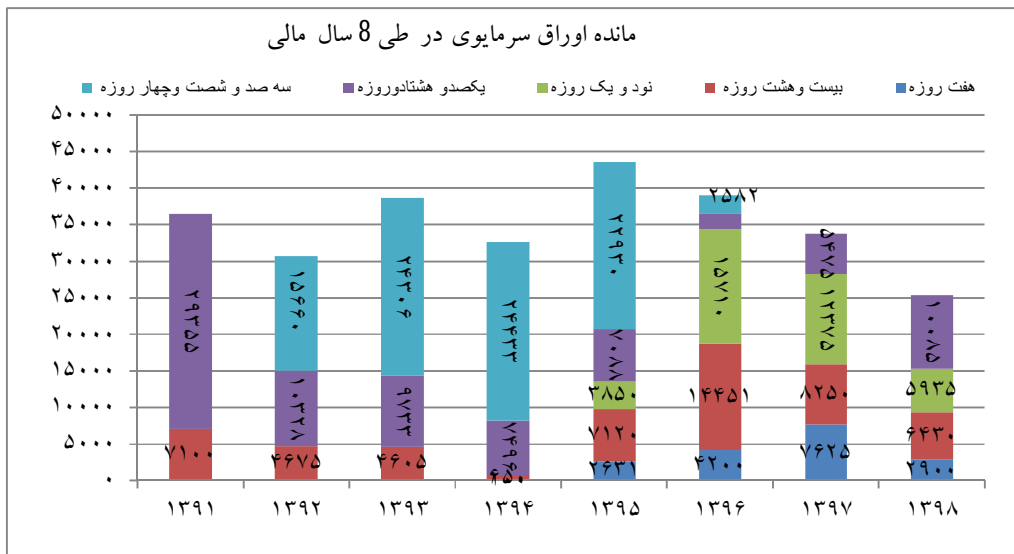
فروش اوراق سرمایوی (مناقصه تکتانه)

اوراق سرمایوی یکی از ابزار های دیگر سیاست پولی است که جهت مهار مقدار نقدینگی و اجرای سیاست پولی توسط د افغانستان بانک استفاده میشود. از این وسیله بمنظور جذب بیشتر مازاد نقدینگی از سیستم بانکی، ترویج بازار ثانوی اوراق بهادار، جلوگیری از تورم پولی، تنوع ابزار های سیاست پولی و تشویق بانک های تجارتي به جذب بیشتر سپرده های افغانی از مردم می باشد.

با توجه به وضعیت فوق و جهت تشویق سرمایه گذاری در کشور و دسترسی هر چه بیشتر هموطنان به قرضه، حسب هدایت مقام محترم رهبری بانک، عرضه لیلام اوراق بهادار 364 روزه بتدریج کاهش یافته و همزمان با آن نرخ تکتانه نسبت به سال های گذشته نیز کمتر گردیده است تا بانک ها قرضه دهی شانرا با تکتانه پائینتر و شرایط آسانتر ارایه نمایند.

از آغاز سال مالی 1398 الی 31 اسد، مانده اوراق سرمایوی¹ لیلام شده بالغ بر 25.35میلیارد افغانی گردیده است. به همین ترتیب، حدود 80.81 میلیون افغانی تکتانه بابت اوراق سرمایوی پرداخت گردیده است.

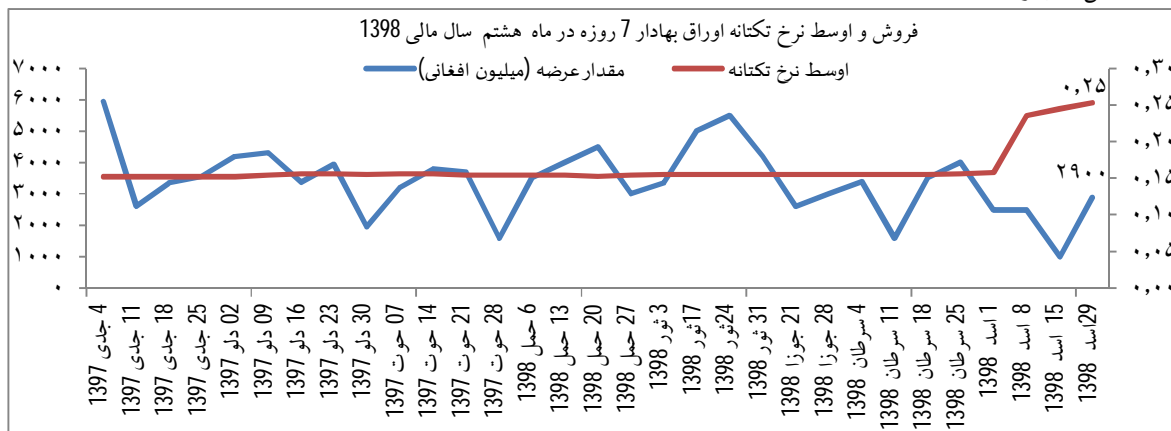
¹ . Outstanding



منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار هفت روزه

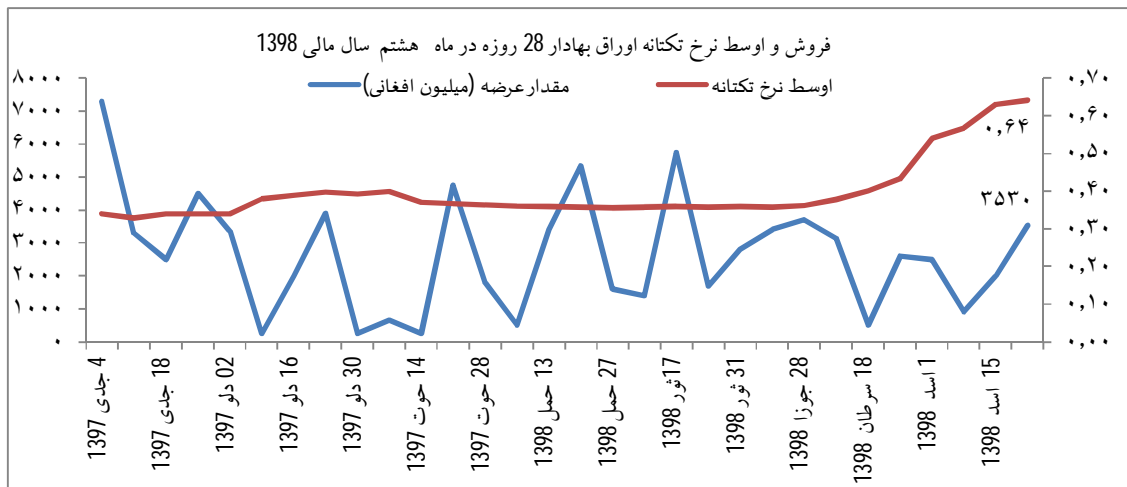
آخرین فروش اوراق بهادار هفت روزه در ماه اسد ۲۰۱۹ میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره ۰.۲۵ درصد بوده و مقدار مانده این اوراق به ۲۰۱۹ میلیارد افغانی بوده است.



منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 28 روزه

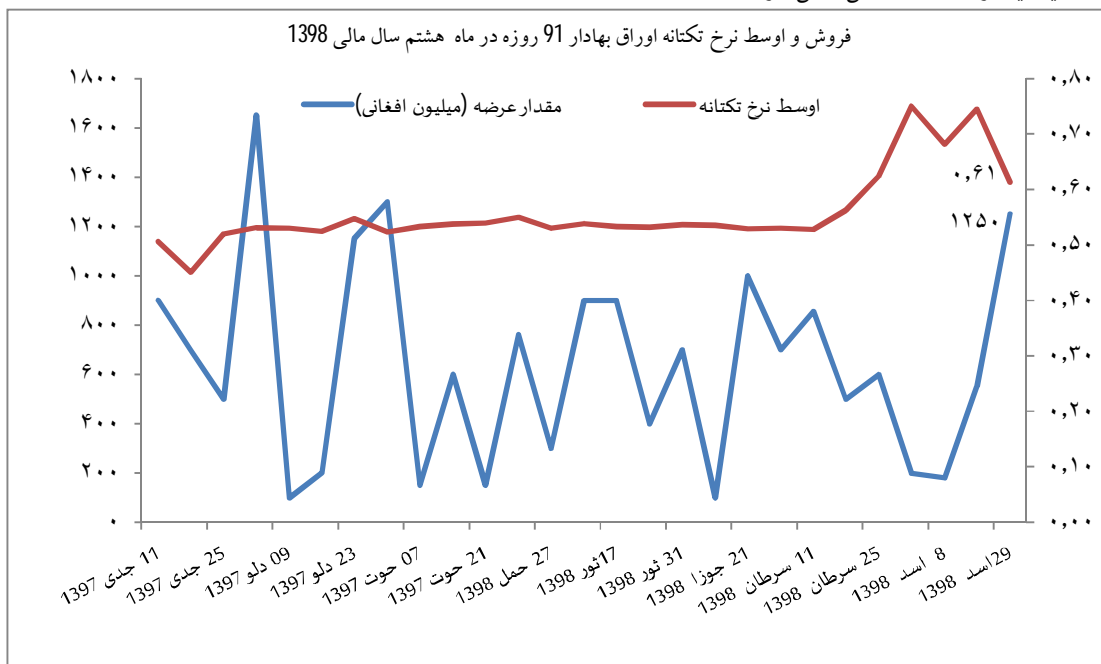
آخرین فروش اوراق بهادار 28 روزه در ماه اسد بالغ بر 3.5 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره ۰.۶۴ درصد گردیده و مقدار مانده آن 6.4 میلیارد افغانی بوده است.



منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 91 روزه

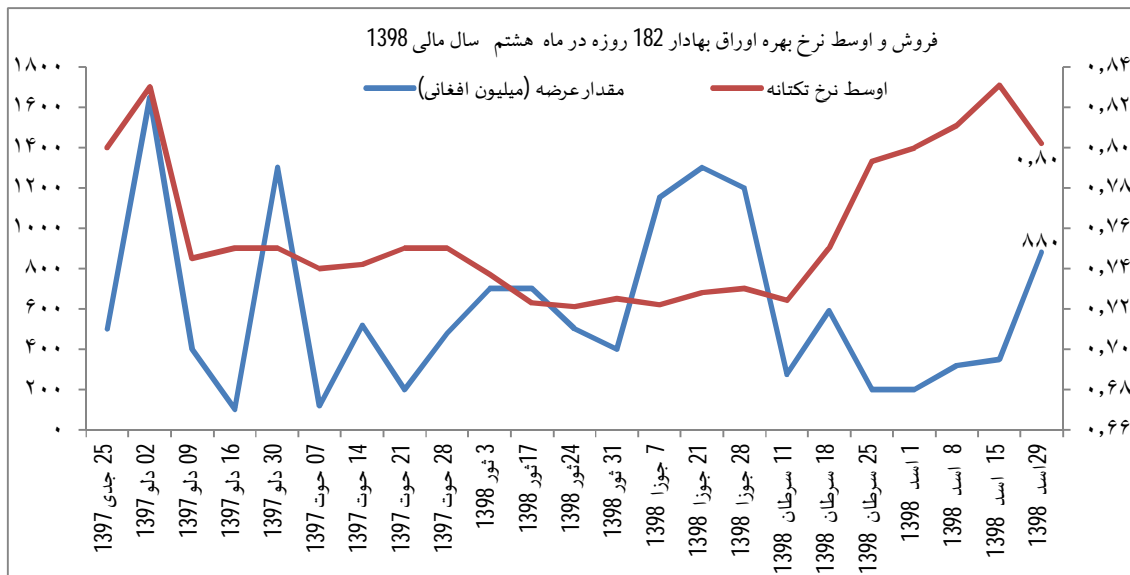
آخرین فروش اوراق بهادار 91 روزه در ماه اسد 1.25 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.61 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 5.9 میلیارد افغانی می رسد.



منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 182 روزه

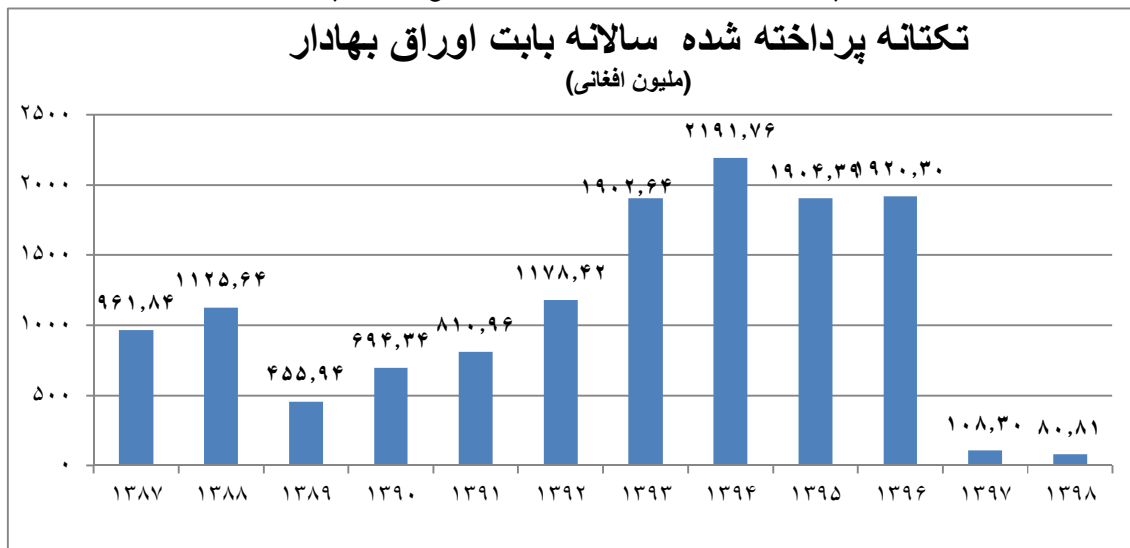
آخرین فروش اوراق بهادار 182 روزه در ماه اسد 0.88 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.80 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 10 میلیارد افغانی می رسد.



قابل یاد آوری است که در پروسه لایم اوراق بهادار 364 روزه سال جاری کاهش به عمل آمده است.

تکتانه پرداخت شده

در طول 12 سال گذشته د افغانستان بانک مقدار پرداخت تکتانه ای که از بابت اوراق بهادار پرداخت گردید است قرار شرح ذیل چنین ارایه نمود.

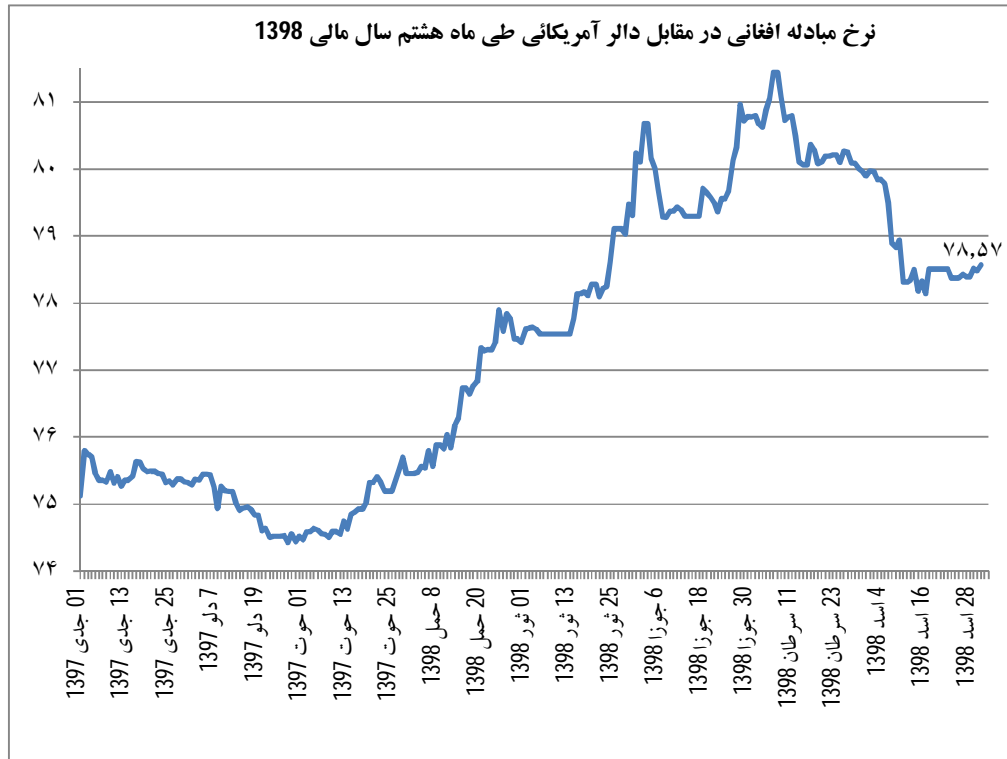


منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

1.4 نرخ مبادله

با وجودیکه د افغانستان بانک نرخ مبادله را مورد هدف قرار نمیدهد، نوسانات آنرا با در نظر داشت اهمیت تاثیر آن بالای سایر شاخص های اقتصادی به دقت کامل زیر نظر دارد. در نظام بازار آزاد، نوسانات در نرخ مبادله یک امر طبیعی بوده و عرضه و تقاضا عامل اصلی و تعیین کننده نرخ مبادله در بازار میباشد. طبق آمار موجود، نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی و سایر ارز های عمده بین المللی از ابتدای سال روان مالی تا اکنون شاهد یک سلسله نوسانات بوده است.

از اول سال مالی 1398 الی 31 اسد 1398، نرخ مبادله افغانی در مقابل دالر امریکایی بطور اوسط 77.38 افغانی ثبت گردیده است که در حدود 5 درصد کاهش ارزش از ابتدای سال داشته است و همچنان به آخر اسد سال مالی نرخ تبادل 78.57 افغانی ثبت گردیده است.



منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

جدول شاخص های پولی

سال مالی 1398				سال مالی 1397								
اسد	سرطان	جوزا	حوت	قوس	سنبله	اسد	سرطان	جوزا	حوت			
1200%				6.00	4.00						-1	سقف پایه پولی (%)
0.38-	4.82	-4.5	-5.95	-2	-10	4.30-	-7.9	-8	-6	رشد حقیقی پایه پولی (%)		
270,770.31	258,700.66	259,654.32	255,627.49	271,804.90	293,168.93	264,550.73	254,441.02	253,771.80	260,389.70	رشد حقیقی پایه پولی (میلیون افغانی)		
311,381.84	308,436.51	305,491.17	280,267.14	309,476.20	290,360.45	285,679.65	280,998.85	276,318.10	276,318.10	سقف پایه پولی (میلیون افغانی)		
243,581.51	233,781.48	231,598.67	222,147.20	228,205.60	225,276.63	224,951.43	221,281.90	226,589.30	215,734.30	رشد حقیقی پول در دوران (میلیون افغانی)		
246,562.34	244,230.13	241,897.91	233,785.34	256,127.40	242,631.24	236,433.00	232,559.09	228,685.20	228,685.20	سقف پول در دوران (میلیون افغانی)		
7,791.80	7,823.57	7,691.22	7,702.51	7,708.59	7,549.36	7,421.97	7,413.45	7,499.33	7,349.43	رشد حقیقی ذخایر بین المللی (میلیون دالر)		
7,708.58	7,708.58	7,708.58	7,684.13	7,550.34	7,402.80	7,351.98	7,301.16	7,250.34	7,301.44	سقف ذخایر بین المللی (میلیون دالر)		
25,350	28,665	27,020	26,665	33,725	39,515	24,600	31,480	37,960	19,443	مانده اوراق بهادار (میلیون افغانی)		
5,729.57	5,672.74	10,923.40	5,768.54	4,625.81	6,136.46	6,071.47	6,261.36	6,140.47	6,148.91	ذخایر الزامی (ذخایر اجباری) (میلیون افغانی)		

2. سکتور حقیقی

تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه سالانه

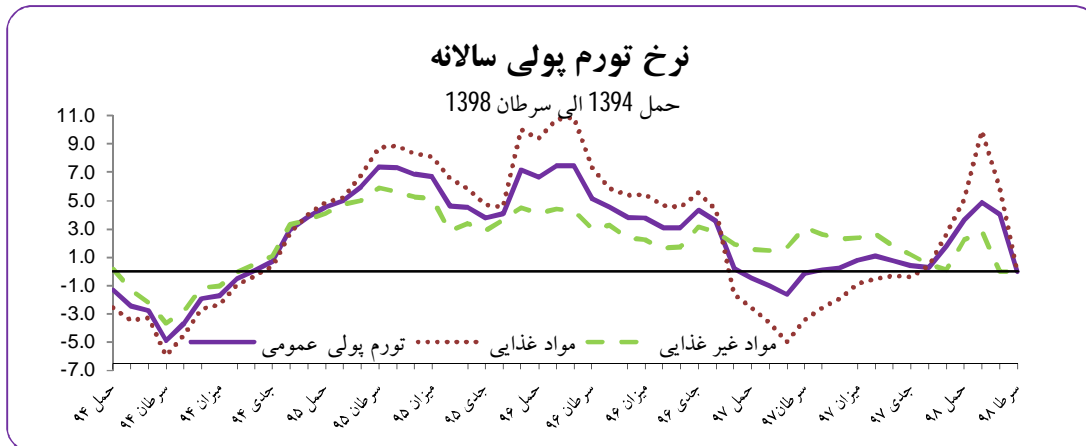
نرخ تورم پولی در ماه سرطان 1398 کاهش نموده است. تورم که در افغانستان بر اساس محاسبه سالانه محاسبه میگردد، بر مبنای این معیار شاخص عمومی قیمت مصرف کننده از 4.03 درصد در ماه جوزا 1398 به 2.77 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است.

این کاهش به دلیل کم شدن قیمت در هر دو بخش شاخص مواد غذایی و غیر غذایی در دوره تحت بررسی می باشد.

اجزای فرعی شاخص مواد غذایی و مواد غیر غذایی در دوره تحت بررسی که سبب کاهش تورم در ماه جوزا گردیده است، عبارت اند از: (نان و غله، میوه خشک و تازه، سبزیجات و نوشابه غیرالکولی که در ذیل تغییرات در اجزای شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تغییرات در شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	جوزا	سرطان	جوزا	سرطان
تورم عمومی	4.03	2.77	-0.91	-1.08
مواد غذایی	5.86	4.71	-1.83	-1.66
مواد غیر غذایی	2.35	1.00	-0.02	-0.53

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی



بر اساس معیار محاسبه سالانه و آخرین آمار بدست آمده از اداره ملی احصائیه و معلومات، نرخ تورم در بخش مواد غذایی در ماه سرطان 1398 کاهش 4.71 درصدی را تجربه نموده است، درحالیکه این رقم در ماه گذشته 5.86 درصد محاسبه گردیده است. کاهش قیمت مواد غذایی در ماه سرطان ناشی از تغییرات در قیمت نان، غله، میوه خشک و تازه، سبزیجات و نوشابه غیر الکولی باشد.

از سوی دیگر، قیمت بعضی از اجزای فرعی این شاخص از قبیل گوشت، روغن و شکر در ماه سرطان نشان سیر صعودی را به خود اختیار نموده است.

شاخص قیمت نان و غله که 14.6 درصد شاخص عمومی قیمت مصرف کننده را احتوا می نماید بر اساس محاسبه سالانه، در ماه سرطان سال جاری به 8.33 درصد رسیده است. در حالیکه، این رقم در ماه جوزا امسال 10.16 درصد ثبت گردیده است.

دلیل اصلی پائین آمدن قیمت گندم افزایش تولیدات آن در ولایت بلخ، کابل و فراه با کمک و همکاری وزارت زراعت از قبیل ایجاد کانال های آبی، و هموار کاری زمین ها بوده که در نتیجه آن حاصلات گندم به نسبت سال گذشته 42 درصد افزایش نموده است.

شاخص قیمت میوه خشک و تازه که 4.98 درصد شاخص عمومی را به خود اختصاص داده است، بر اساس محاسبه سالانه، از 9.01 درصد در ماه جوزا به 5.03 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است. نا امنی ها در ولایات کشور بخصوص ولایت فراه باعث گردیده تا قیمت میوه جات بخصوص تربوز و خربوزه کاهش نماید. همچنان نبود سردخانه ها و مشکلات ترانزیتی دلایل عمده در کاهش قیمت این جز شاخص محسوب میگردد.

شاخص قیمت سبزی که 6 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد، بر اساس معیار محاسبه سالانه، روند نزولی را تجربه نموده و از -0.73 درصد در ماه جوزا به -4.92 درصد در ماه سرطان کمتر گردیده است. کاهش قیمت سبزیجات در نتیجه افزایش تولیدات بادرنگ، بادنجان سیاه، بادنجان رومی، بامیه و تربوز در کشور بوجود آمده است. همچنان، نبود سردخانه ها و تسهیلات ترانزیتی در ولایات کشور بخصوص ولایت فراه و غزنی دلایل عمده در کاهش قیمت در این دوره می باشد. جدول ذیل تغییرات توری در بخش غذایی را در سرطان ماه نشان میدهد.

تغییرات در شاخص مواد غذایی در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	جوزا	سرطان	جوزا	سرطان
تورم در بخش غذایی	5.86	4.71	-1.83	-1.66
نان و غله	10.16	8.33	0.28	0.06
گوشت	5.53	6.68	0.05	1.13
شیر، پنیر و تخم مرغ	2.28	2.11	-0.42	-0.73
روغن	-2.87	-1.94	0.22	1.71
میوه خشک و تازه	9.01	5.03	-4.22	-5.99
سبزی	-0.73	-4.92	-10.00	-10.66
شیرینی	7.36	8.32	1.23	0.83
مصالحه	19.93	19.27	-6.49	-0.92
نوشابه غیر الکولی	5.51	4.42	0.63	-0.52

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

شاخص مواد غیرغذایی در ماه سرطان کاهش نموده است. بر اساس محاسبه سالانه، شاخص مواد غیرغذایی که 52.2 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد، از 2.35 درصد در ماه جوزا به 1.00 درصد در دوره تحت بررسی کمتر گردیده است. این کاهش ناشی از پائین آمدن قیمت سرپناه، آب، برق و گاز، لوازم منزل، ترانسپورت، تعلیم و تربیه، و رستوران و هتل میباشد. از سوی دیگر بعضی از اجزای این شاخص از قبیل پوشاک، معالجه و تداوی، و اطلاعات و معلومات افزایش نموده است.

قیمت سرپناه، برق، آب و گاز مایع که در بر گیرنده 19.1 درصد شاخص عمومی میباشد، بر اساس معیار محاسبه سالانه، از -0.37 درصد در ماه جوزا به -2.83 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است. چون سرپناه از وزن بیشتر برخوردار بوده با تغییرات اندک شاخص مواد غیرغذایی را تحت تاثیر قرار میدهد. خراب شدن وضعیت امنیتی در کشور باعث گردیده تا تقاضای مجموعی به سرپناه کمتر گردیده و منجر به کاهش قیمت در این جز شاخص گردد، همچنان پائین آمدن قیمت گاز مایع یکی از دلایل عمده دیگر در کاهش قیمت این جز شاخص در این دوره محسوب میگردد.

شاخص قیمت لوازم منزل که 11.9 درصد شاخص عمومی را به خود اختصاص داده است از 4.62 درصد در ماه جوزا به 3.61 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است. این کاهش به دلیل نا امنی های اخیر در کشور بوده که تقاضا به اشیا تجملی را کمتر ساخته است.

از سوی دیگر، قیمت بعضی از اجزای شاخص مواد غیرغذایی از قبیل معالجه و تداوی و رستوران و هتل در دوره تحت بررسی این افزایش را نشان میدهد.

شاخص قیمت ترانسپورت که 4.3 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد، بر اساس معیار محاسبه سالانه، از 2.91 درصد در ماه جوزا به -0.33 درصد در ماه سرطان کمتر گردیده است. یکی از عوامل یکه باعث کاهش قیمت ترانسپورت در کشور گردیده است. قیمت تیل در بازار جهانی می باشد که قیمت آن از 4.01 درصد در ماه جوزا به -3.77 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است. همچنان، واردات تیل از ایران بطور قاچاق یکی از دلایل دیگر یست که باعث کم شدن قیمت ترانسپورت در این دوره گردیده است.

تغییرات در شاخص مواد غیرغذایی در سطح ملی				
معیار محاسبه ماهانه		معیار محاسبه سالانه		شاخص ها
سرطان	جوزا	سرطان	جوزا	
-0.53	-0.02	1.00	2.35	تورم در بخش

غیر غذایی				
تنباکو	3.68	1.74	0.01	-1.24
پوشاک	5.17	5.44	0.73	-0.07
سرپناه	-0.37	-2.83	-0.22	-1.15
لوازم خانه	4.62	3.61	0.00	-0.66
صحت	5.30	5.43	0.27	0.31
ترانسپورت	2.91	-0.33	0.21	-0.29
ارتباطات	-4.58	-5.10	-2.06	-0.41
اطلاعات و فرهنگ	1.18	2.66	-0.65	0.56
تعلیم و تربیه	0.29	0.45	0.47	-0.32
رستوران و هتل	4.56	3.79	0.88	0.26
متفرقه	1.59	2.95	-0.43	1.04

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه ماهانه

مقایسه کوتاه مدت شاخص نرخ تورم عمومی نیز نشان دهنده تغییرات نزولی می باشد. بر اساس آخرین آمار بدست آمده از اداره ملی احصائیه و معلومات، نرخ تورم بر اساس این معیار از -0.91 در صد در ماه جوزا 1398 به -1.08 درصد در ماه سرطان این سال کاهش نموده است. شاخص قیمت مواد غذایی که 47.8 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد، از -1.83 درصد در ماه جوزا به -1.66 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است. این کاهش بیشتر ناشی از پائین آمدن قیمت نان و غله، میوه جات خشک و تازه، سبزیجات و نوشابه غیر الکولی در دوره تحت بررسی می باشد. شاخص قیمت نان و غله از 0.28 در صد بدر ماه جوزا به 0.06 درصد در ماه سرطان گردیده است. شاخص قیمت میوه جات خشک و تازه از -4.22 درصد در ماه جوزا به -5.99 درصد در ماه سرطان، قیمت سبزیجات از -10.00 در صد به -10.66 درصد و قیمت نوشابه الکولی از 0.63 درصد در ماه جوزا به -0.52 درصد در ماه سرطان کاهش را تجربه نموده است.

بر اساس معیار محاسبه ماهانه، تورم در بخش غیر غذایی از -0.02 درصد در ماه جوزا به -0.53 درصد در ماه سرطان کمتر گردیده است. این کاهش به دلیل کم شدن قیمت اجزای فرعی آن از قبیل سرپناه، آب، برق و گاز مایع، لوازم منزل، ترانسپورت می باشد.

شاخص قیمت سرپناه، آب، برق و گاز مایع از -0.22 درصد در ماه جوزا به -1.15 درصد در ماه سرطان کاهش را نشان میدهد. شاخص قیمت لوازم منزل در ماه سرطان به -0.66 درصد رسیده است. در حالیکه، این رقم در ماه گذشته 0.00 درصد ثبت گردیده است. شاخص قیمت ترانسپورت از 0.21 درصد در ماه جوزا به -0.29 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است.

از طرف دیگر، قیمت بعضی از اجزای این شاخص پوشاک، معالجه و تداوی، و اطلاعات و معلومات در این دوره سیر صعودی را بخود اختیار نموده است.

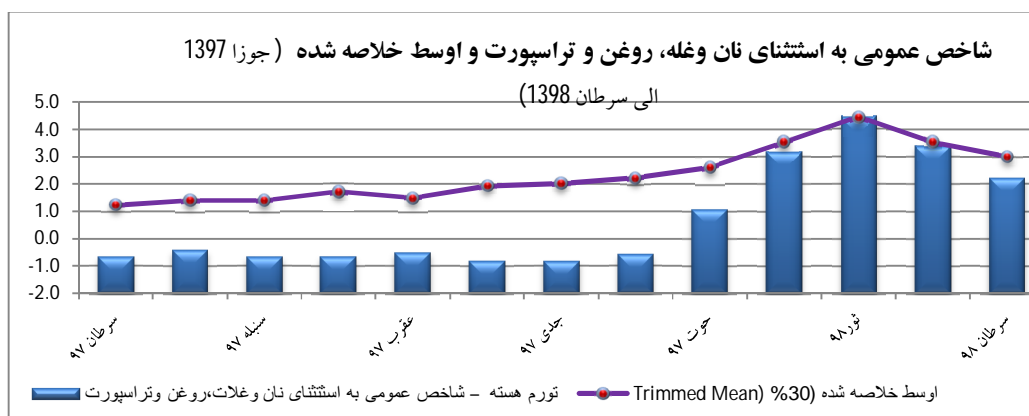
تورم هسته

معیار تورم هسته تغییرات سطح عمومی قیمت ها را بطور مشخص تر و دقیق تر مورد مطالعه قرار میدهد. این میتود به منظور تحلیل تغییرات تورمی با بیرون ساختن عوامل غیرعادی از شاخص که میتواند ناشی از تغییرات فصلی یا حالات خاص دیگری باشد مورد استفاده قرار می گیرد. در این میتود، اجزایکه قیمت شان بطور غیر نورمال تغییر کرده است در شاخص در نظر گرفته نمیشود تا از تاثیر گذاری آن بالای شاخص عمومی جلوگیری نماید. یکی از میتود های معمول و مهم تورم هسته عبارت از اوسط خلاصه شده می باشد. این معیار یک بخش مشخص شاخص را دربر گرفته و بر اساس اوسط ساده شاخص بعد از حذف اجزای مورد نظر محاسبه میگردد. بر اساس این معیار، تورم در ماه سرطان به 3.00 کاهش نموده است حال آنکه این رقم درماه جوزا 3.54 درصد محاسبه گردید است.

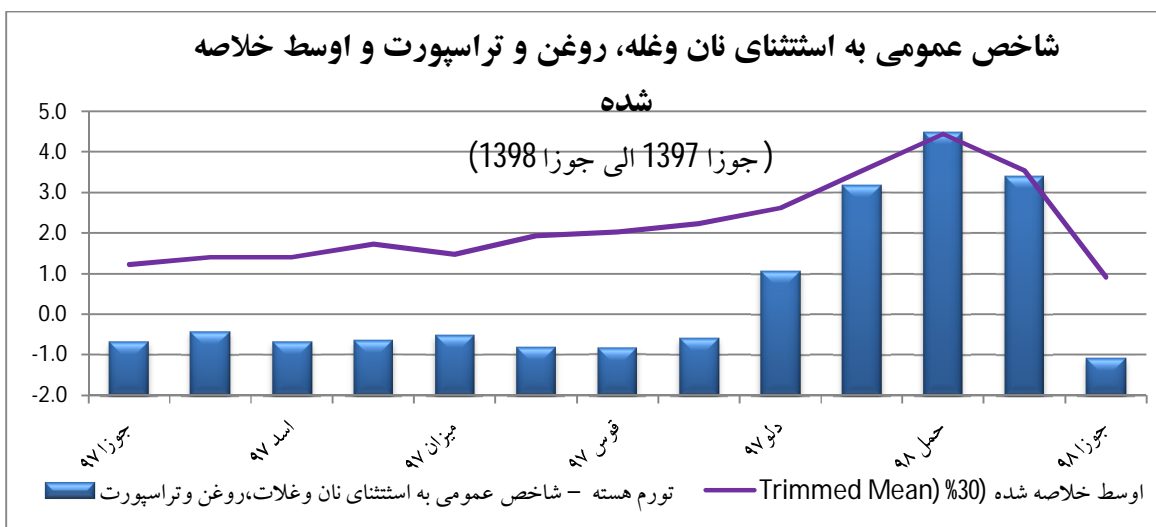
تغییرات تورم هسته در سطح ملی		
سرطان	جوزا	شاخص ها
معیار محاسبه سالانه		
3.00	3.54	تورم اوسط خلاصه (Trimmed Mean) (30%)
2.20	3.39	شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

معیار دیگر تورم هسته عبارت از شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت می باشد. تورم بر اساس این معیار از 3.39 درصد در ماه جوزا به 2.20 درصد در ماه سرطان کاهش نموده است. بر اساس معیار محاسبه ماهانه، از 1.26- درصد به 1.51- درصد کمتر گردیده است.



منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی



3. سکتور خارجی

3.1 بیلاتس حساب جاری

کسر حساب جاری کشور در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش نموده. کسر حساب جاری که در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۷۸۴,۵۸ میلیون دالر ثبت گردیده بود، در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۶۰۴,۷۴ میلیون دالر یعنی (۲۲) در صد کاهش نموده است. این کاهش کسر در حساب جاری بیلاتس تادیات عمده تآ ناشی از کاهش واردات افزایش دریافت های خدماتی از قبیل (دریافت های خدماتی سفر، ساختمانی، و دریافت های خدماتی دولتی) و به همین ترتیب افزایش در وجوه ارسالی کارگران داخل کشور می باشد.

3.1.1 بیلاتس حساب اجناس

ارزش مجموعی واردات (اجناس) کشور در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ نماینگر کاهش ۶,۳ درصدی بوده که از ۱۵۶۵,۲۹ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۴۶۶,۳۴ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

و به همین ترتیب ارزش مجموعی صادرات (اجناس) کشور در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ نشان دهنده کاهش ۲,۲ درصدی بوده که از ۱۴۶,۸۱ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۴۳,۶۰ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ بالغ گردیده است.

نوت:

محركات اصلی و اساسی کاهش صادرات اجناس در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ عبارتند از صادرات زعفران، صادرات روغن نباتات طبی و صادرات روده حیوانات.

محركات اصلی و اساسی کاهش واردات اجناس در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ عبارتند از کاهش واردات کالاهای صنعتی، کاهش واردات اجناس مصرفی از قبیل (گندم و ارد گندمی، روغن نباتی، صابون، بوت، تلویزیون، قرطاسیه باب، بایسکل و واردات برق) میباشد.

3.1.2 بیلانس حساب خدمات

در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ حساب خدمات بیلانس تادیات کشور از حالت کسر به حالت مازاد برگشت نموده است. کسر خالص حساب خدمات که در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۷۷,۷۴ - میلیون دالر ثبت گردیده بود در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۹۵,۷۲ میلیون دالر مازاد حساب خدمات راپور داده شده است.

کسر حساب خدماتی در سال مالی ۱۳۹۸ با استفاده از سه نوع دریافت ها متاثر گردیده است یعنی: دریافت های خدماتی دولتی، دریافت های سفر مخابراتی، و دریافت های ساختمانی.

3.3.1 حساب عاید اولیه

عواید خالص اولیه کشور در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال گذشته شاهد کاهش ۱۱,۲ درصدی بوده که از ۶۰,۶۰ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۵۳,۸۵ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ کاهش نموده است.

3.1.4 عاید ثانوی

عواید ثانوی در کل (کمک های بلاعوض و انتقالات وجوه کارگران) در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش ۱۲,۷ درصدی را نشان داده که از ۶۵۱,۰۳ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۵۶۸,۴۳ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ کاهش نموده است.

• انتقالات جاری (کمک های بلاعوض):

انتقالات جاری خالص به دولت افغانستان کاهش ۲۰ درصدی را نشان داده که از ۵۳۰,۶ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۴۲۶,۷ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

• وجوه خالص انتقالی افراد خصوصی:

وجوه خالص انتقالی افراد خصوصی بداخل کشور ۱۷,۷ درصدی افزایش نموده، که از ۱۲۰,۴۲ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۴۱,۷۰ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

3.2 حساب سرمائیوی بیلانس تادیات

حساب سرمائیوی بیلانس تادیات که شامل (انتقالات سرمائیوی میباشد)، نشان دهنده افزایش ۳۳ درصدی بوده، که از ۱۷۱,۹۳ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۲۲۸,۵۱ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

• حساب مالی بیلانس تادیات

حساب مالی (خالص) بیلانس تادیات که شامل سرمایه گذاری مستقیم، سرمایه گذاری غیر مستقیم، دیگر سرمایه گذاری ها و دارائی های ذخیروی می باشد از ۶,۳ - میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۴۰,۹۰ میلیون دالر در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ می رسد.

• سرمایه گذاری مستقیم

ارزش خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ نشان دهنده کاهش ۸۸ درصدی بوده که از ۴۹,۷۵ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۶ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ رسیده.

و به همین ترتیب، سرمایه گذاری غیر مستقیم (سرمایه گذاری در اسناد قرضه) از ۱۱,۲۵ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۲۰,۴۵ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

جدول ۱: بیلانس تادیات افغانستان به (ملیون دالر امریکایی):

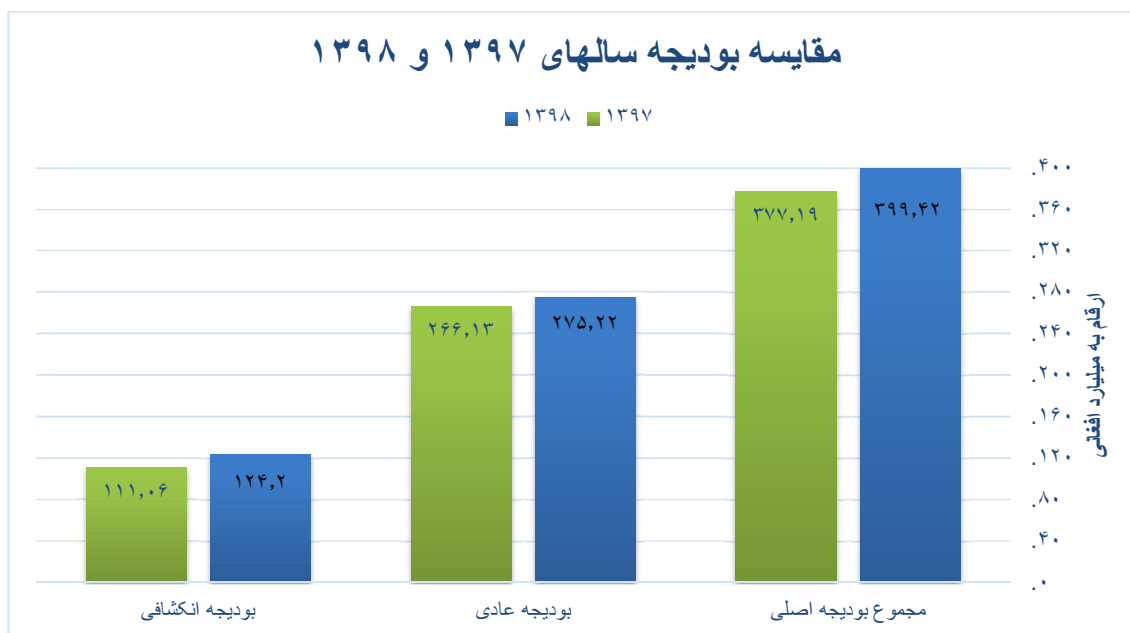
Items / Years	Q1- 97	Q2- 97	Q3 - 97	Q4 - 97	Q1- 98	Q2- 98	%change
Current Account	-1232.36	-784.58	-686.89	-884.88	-1093.83	-604.74	-22.9%
<i>Credit</i>	942.35	1139.46	1356.95	1244.66	944.47	1162.36	2.0%
<i>Debit</i>	2174.71	1924.04	2043.83	2129.54	2038.30	1767.10	-8.2%
Goods and Services Account	-1756.54	-1496.22	-1295.88	-1462.44	-1452.39	-1227.01	-18.0%
<i>Credit</i>	355.20	378.07	649.44	591.07	536.12	489.63	29.5%
<i>Debit</i>	2111.75	1874.29	1945.32	2053.51	1988.51	1716.64	-8.4%
Goods Account	-1590.89	-1418.48	-1313.65	-1397.62	-1458.59	-1322.73	-6.7%
<i>Credit</i>	172.45	146.81	261.88	294.09	182.57	143.60	-2.2%
<i>Debit</i>	1763.35	1565.29	1575.53	1691.71	1641.16	1466.34	-6.3%
Services Account	-165.65	-77.74	17.77	-64.82	6.19	95.72	-223.1%
<i>Credit</i>	182.75	231.26	387.56	296.98	353.55	346.03	49.6%
<i>Debit</i>	348.40	309.00	369.79	361.81	347.36	250.31	-19.0%
Primary Income Account	29.87	60.60	66.34	55.60	53.97	53.85	-11.2%
<i>Credit</i>	40.31	71.72	116.44	78.32	69.88	64.66	-9.8%
<i>Debit</i>	10.45	11.11	50.11	22.72	15.91	10.81	-2.7%
Secondary Income Account	494.32	651.03	542.65	521.96	304.59	568.43	-12.7%
<i>Credit</i>	546.84	689.67	591.06	575.27	338.47	608.08	-11.8%
<i>Debit</i>	52.52	38.64	48.41	53.31	33.88	39.64	2.6%
Current transfers (Official grants)	408.0	530.6	404.4	365.5	162.8	426.7	-19.6%
<i>Credit</i>	408.0	530.6	404.4	365.5	162.8	426.7	-19.6%
<i>Debit</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%
Personal transfers	86.36	120.42	138.22	156.44	141.80	141.70	17.7%
<i>Credit</i>	138.88	159.06	186.63	209.75	175.68	181.34	14.0%
<i>Debit</i>	52.52	38.64	48.41	53.31	33.88	39.64	2.6%
Capital account	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	228.51	32.9%
<i>Credit</i>	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	228.51	32.9%

<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Capital transfers	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	228.51	32.9%
<i>Credit</i>	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	228.51	32.9%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Financial account	56.2	-6.3	311.3	196.34	-15.70	140.90	-2322.4%
Direct investment	-43.45	-49.75	6.22	8.07	0.02	-6.05	-87.8%
Net acquisition of financial assets	-3.78	-4.08	31.18	17.21	8.83	5.84	-242.9%
Net incurrence of liabilities	39.67	45.67	24.96	9.14	8.81	11.89	-74.0%
Portfolio investment	44.21	11.25	107.08	1.18	-18.62	20.45	81.8%
Net acquisition of financial assets	44.21	11.25	107.08	1.18	-18.62	20.45	81.8%
<i>Net incurrence of liabilities</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Other investment	32.63	72.01	85.33	114.49	-26.41	97.19	35.0%
<i>Assets</i>	-2.23	49.57	59.54	107.09	-40.94	90.76	83.1%
<i>Liabilities</i>	-34.86	-22.44	-25.79	-7.39	-14.54	-6.43	-71.4%
Reserve Assets	22.79	-39.85	112.68	72.60	29.31	29.31	-173.5%
Net errors and omissions	1283.69	606.31	571.07	492.41	1038.70	517.12	-14.7%

4 سکتور مالی

هدف اصلی سیاست مالی، دستیابی به افزایش مداوم جمع آوری درآمد است تا به تدریج از هزینه های عادی و انکشافی که از خارج تامین میگردد تخصیص بودجه در راستای استراتژی انکشاف ملی افغانستان فراهم شود. علاوه بر این، اهداف دیگر شامل بهبود مدیریت مصارف دولتی، اصلاح سیاستهای مالی، فورمولبندی سیاست مالی، کارایی و مؤثریت شرکتهای، مالیات و اداره گمرک میباشد. طوریکه میدانیم در اقتصاد های در حال توسعه در سراسر جهان عدم تعادل بودجه (کسربودجه) وجود دارد. در افغانستان مجموع مصارف اصلی بیشتر از عواید داخلی به استثنای کمکهای خارجی است.

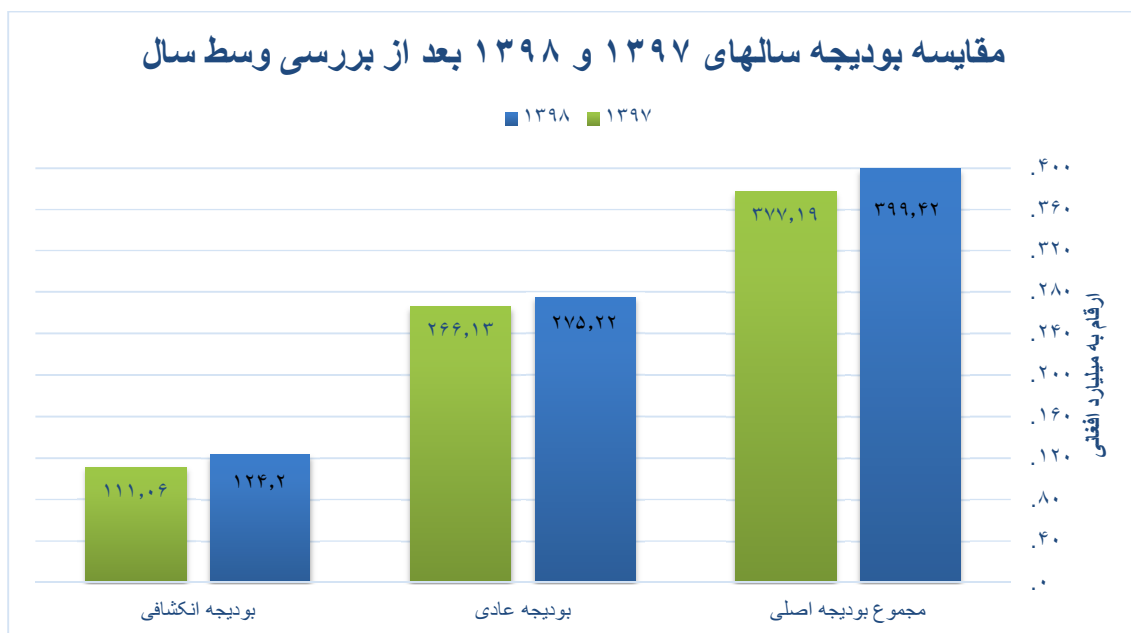
در شروع سال مالی 1398 بودیجه اصلی مبلغ ۳۹۹,۴۲ میلیارد افغانی تصویب شده بود که در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۷ که مبلغ ۳۷۷,۱۹ میلیارد افغانی بوده است، ۲۲,۲۳ میلیارد و یا ۵,۸۹٪ افزایش را نشان میدهد. از مجموع بودیجه اصلی سال مالی ۱۳۸۹، بودیجه عادی و بودیجه انکشافی هر یک به ترتیب ۲۷۵,۲۲ میلیارد و ۱۲۴,۲۰ میلیارد افغانی منظور شده است.



منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

قابل یادآوری است که بودیجه ملی در جریان سال مالی همیشه قابل تغییر بوده، که به دلیل کمک های غیر اختیاری از طرف کمک کننده ها و یا هم به دلیل بررسی نیم سال بودیجه توسط وزارت مالیه میباشد.

گراف ذیل نشان دهنده آخرین ارقام برای بودیجه سال مالی روان الی اخیر ماه اسد میباشد. تغییراتی که در ارقام ذیل بوجود آمده است به دلیل کمک های غیر اختیاری کمک کننده ها میباشد، درحالیکه بررسی نیمه سال بودیجه سال مالی 1398 از سوی پارلمان تایید گردیده است که بودجه تخمین شده بعد از بررسی وسط سال به مقدار 424.40 میلیارد رسید.



منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

مجموع بودیجه اصلی الی اخیر اسد سال مالی ۱۳۹۸ به ۴۲۴.۴۰ میلیارد افغانی رسیده است که از آن جمله بودیجه عادی و بودیجه انکشافی هر یک مبلغ ۲۹۷.۳۹ میلیارد افغانی و ۱۲۷.۰۱ میلیارد افغانی را تشکیل میدهد. از شروع سال مالی الی اخیر اسد بودیجه اصلی به مقدار ۲۴.۹۸ میلیارد افغانی افزایش یافته است، همچنان در مقایسه با بودیجه سال مالی ۱۳۹۷ در عین وقت (اخیر اسد) ۴.۲۱٪ و یا ۱۷.۱۴ میلیارد افغانی افزایش را نشان میدهد.

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه اسد سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ ۲۴.۳۴ میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه مجموع عواید در ماه سرطان ۳۸.۷۷ میلیارد افغانی بوده که ۱۴.۴۳ میلیارد افغانی و یا ۳۷.۲۲٪ افزایش را نشان میدهد. مجموع عواید از شروع سال مالی الی اخیر ماه اسد سال مالی ۱۳۹۸ به ۲۲۳.۸۷ میلیارد افغانی رسیده است که از جمله ۸۹.۱۰ میلیارد و ۱۰۱.۸۰ میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

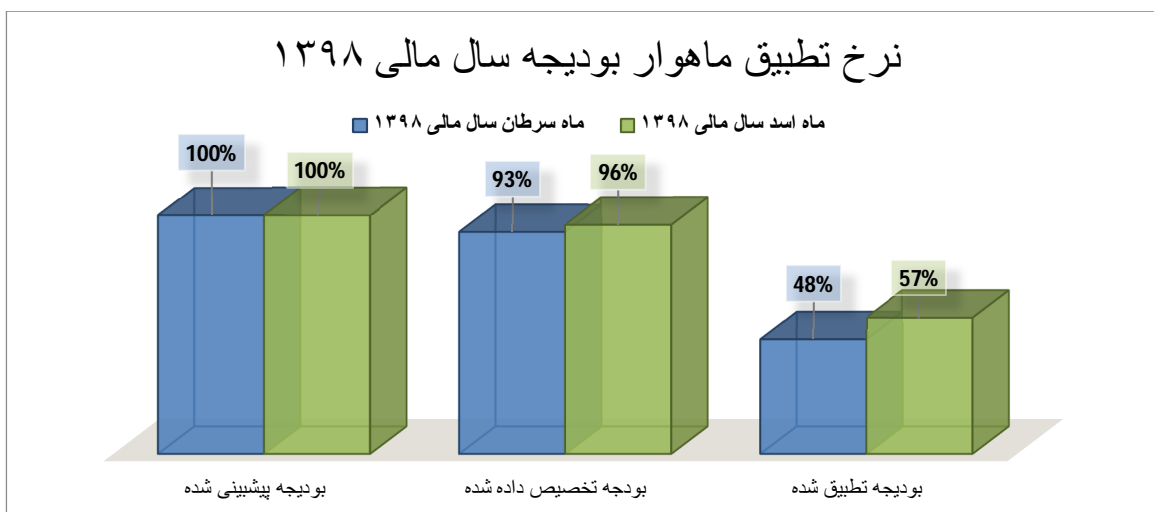
در ضمن، عواید داخلی در ماه اسد سال مالی ۱۳۹۸ به ۱۱.۶۳ میلیارد افغانی میرسد، در حالیکه عواید داخلی در ماه سرطان ۱۵.۶۴ میلیارد افغانی بوده است، که ۴.۰۱ میلیارد افغانی و یا ۲۵.۶۴٪ کاهش را نشان میدهد. از طرف دیگر، کمک های خارجی (به شمول قرضه) در ماه اسد سال مالی به ۱۲.۷۱ میلیارد افغانی (۴۵.۰۵٪) برابر با ۱۰.۴۲ میلیارد افغانی از ۲۳.۱۳ میلیارد افغانی در ماه سرطان کاهش یافته است.

همچنان، مجموع مصارف از شروع سال مالی 1398 الی اخیر ماه اسد به 229.15 میلیارد افغانی رسیده است، که مصارف عادی و مصارف انکشافی هر یک 159.90 میلیارد و 69.25 میلیارد افغانی را تشکیل میدهند. مصارف عادی در ماه اسد 21.38 میلیارد افغانی میباشد درحالیکه مصارف مذکور در ماه سرطان سال مالی 25.25 میلیارد افغانی بوده است، که نشان دهنده 3.83 میلیارد افغانی (15.33%) افزایش میباشد. همچنان مصارف انکشافی در ماه اسد سال مالی ۱۳۹۸ به 11.20 میلیارد افغانی رسیده، ولی در ماه سرطان مصارف انکشافی 7.87 میلیارد افغانی بوده است که نشان دهنده 3.33 میلیارد افغانی و یا 49.49% افزایش میباشد.

مشخصات	ماه سرطان سال مالی ۱۳۹۸	ماه اسد سال مالی ۱۳۹۸	از شروع سال مالی ۱۳۹۸ الی ختم ماه اسد	تفاوت (بین ماه سرطان و ماه اسد)	رشد ماهانه (%)
	ارقام به میلیارد افغانی				
مجموع عواید	38.77	24.34	223.87	14.43-	37.22-
عواید داخلی	15.64	11.63	122.07	4.01-	25.64-
کمک های خارجی	23.13	12.71	101.80	10.42-	45.05-
مجموع مصارف	33.12	32.58	229.15	054. -	1.63-
مصارف عادی	25.25	21.38	159.90	3.87-	15.33-
مصارف انکشافی	7.87	11.20	69.25	3.33	42.33

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

اجرای بودیجه اصلی الی اخیرماه اسد سال مالی ۱۳۹۸ به 57% رسیده است که تخصیصات صادر شده به 96% میرسد در حالیکه در ماه گذشته اجرای بودجه 48% و تخصیصات صادر شده برابر با 93% رسیده بود.



منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

5. سويفت

Report of (Outward) Transactions from 1/4/ 1398 up to 31/4/1398

Categories	Remmitter Parties	Message Type	USD	EUR	GBP	SAR	INR
A	Ministries	MT 103,700 & 910	22,683,916.34	2,008,856.65		2,000.00	1,358,890.00
B	Commercial Banks	202	77,256,724.64	50,000.00			
C	Da Afghanistan Bank	200	267,000,000.00	115,779,124.52	170,319,749.75		

Report of (Inward)Transactions fromfrom 1/4/ 1398 up to 31/4/139

Categories	Beneficiary Parties	Message Type	USD	EUR	AED		
A	Ministries	MT 103,700 & 910	227,990,620.70	21,385,344.74	4,921,930.00		
B	Commercial Banks	202	19,476,299.32				
C	Da Afghanistan bank	200					

به ارزش مجموعی (127000524.49) دالر و به FX Deal برعلاوه به تعداد 43 معامله تبادلوی تعداد 3 معامله تبادلوی بانک جهانی به ارزش مجموعی 9072384.88 دالر امریکائی نیز اجرا گردیده است

6. سکتور بانکی

خلاصه گزارش

قرار آخر سرطان 1398 (جولای 2019) شاخص های عمده مالی نظام بانکی در مقایسه با سرطان 1397 دارای روند نزولی بوده. مجموع دارایی ها، سپرده ها و سرمایه مالی طی دوره یاد شده کاهش نموده اند، که بابت بسته شدن فرع یک بانک خارجی، قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه، پرداخت سود سهم و کاهش سپرده ها بوجود آمده است. این در حالیست که سیالیت نظام بانکی در سطح مناسب قرار دارد، قروض و مفادآوری افزایش نموده است اما کیفیت قروض همچنان دارای روند نزولی میباشد.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 1.17 فیصد کاهش داشته و از قرار ماه سرطان سال 1398 بالغ بر 302.46 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (سرطان 1397) بالغ بر 306.05 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 2.32 فیصد در مقایسه ماه قبلی بابت کاهش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی، بسته شدن فرع یک بانک خارجی و برداشت سپرده ها کاهش نموده است. در حین زمان بررسی جزئیات مجموع دارایی ها نشان میدهد که اقلام چون طلبات بین البانکی، سایر دارایی و قروض خالص کاهش نموده اند.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار سرطان 1398 بالغ بر 43.36 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (سرطان 1397) که در آن قروض ناخالص نظام بانکی به 41.91 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 3.46 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض جدید، استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. در حالیکه مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی (جوزا 1398) به اندازه 1.47 فیصد عمدتاً بابت کاهش نرخ دالر در مقابل پول افغانی، حذف قروض، تصفیه قروض و استفاده کم از قروض اضافه برداشت کاهش نموده است.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین البانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (سرطان 1397) شاهد 1.35 فیصد کاهش است و از قرار ماه سرطان سال 1398، بالغ بر 258.92 میلیارد افغانی میگردد. کاهش متذکره در مجموع سپرده ها ناشی از کاهش در سپرده های مشتریان که در نوع جاری و میعاد قابل ملاحظه میباشد، صورت گرفته است. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 2.59 فیصد در اثر کاهش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و برداشت سپرده های جاری نزول کرده است.

نظام بانکی دارای سرمایه کافی بوده، از قرار سرطان 1398 بالغ بر 34.26 میلیارد افغانی گردیده به اندازه 11.33 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد. سرمایه مالی در مقایسه با دوره قبلی (سرطان 1397) به اندازه 3.31 فیصد کاهش دارد که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام، قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه و بسته شدن فرع یک بانک خارجی صورت گرفته است.

نظام بانکی افغانستان در هفت ماه اول سال مالی 1398 (سرطان 2019)، به مبلغ 1.25 میلیارد افغانی مفاد خالص نموده است که در دوره مشابه قبلی (جولای 2018 - سرطان 1397) 315 میلیون افغانی مفاد خالص نموده بوده. در

نتیجه افزایش مفاد نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با 0.18 فیصد در سرطان 1397 به 0.63 فیصد در این دوره (سرطان 1398) افزایش یافته است.

سیالیت تمام بانکها در مطابقت با حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار داشته و از لحاظ وضعیت باز اسعار خارجی، تمام بانکها (به استثنای سه بانک که از حد تعیین شده بانک مرکزی ± 40 برای اسعار خارجی و ± 20 برای اسعار انفرادی خارجی" دالر و یورو طویل المدت تخطی نموده اند) در مطابقت با حدود تعیین شده دافغانستان بانک میباشند.

از قرار ماه سرطان 1398 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی (12 % دارایی های عیار شده به اساس خطر) قرار دارند. نسبت سرمایه مقرراتی نظام بانکی در حدود 25.84 فیصد میباشد، که در مقایسه با ماه جوزا سال قبل که به 27.13 فیصد میرسید، به اندازه 1.29 فیصد کاهش داشته است.

مقدمه

نظام بانکی متشکل از 13 بانک دارای جواز می باشد که از آنجمله 3 بانک دولتی، 7 بانک خصوصی متعارف، 1 بانک اسلامی و متباقی 2 شروع بانک های خارجی اند. ذیلاً تعداد نمایندگی ها و سایر تسهیلات بانکی موجود در کشور ارائه میگردد.

تعداد	تسهیلات
205	نمایندگی با خدمات کامل
205	نمایندگی با خدمات محدود
353	ماشین های خودکار صرافى (نوع 22)
94	* سایر تسهیلات (نوع 252421)
107	محلات فروش (نوع 23) **
964	مجموعه

^ب به اساس تصویب شماره 53 مورخ 1397/12/18 شورای محترم عالی دافغانستان بانک جواز فعالیت فرع حیب بانک لمیتد فسخ شده است.

* **سهولت نوع 21:** واحد ایکه صلاحیت طی مراحل ابتدائ قرضه را داشته، اما صلاحیت پرداخت قرضه را ندارد.

سهولت نوع 24: واحد ایکه فقط صلاحیت تادیه پول نقد را داشته مانند پرداخت معاشات کارمندان دولتی و غیر دولتی، و یا سایر تادیات نقدی برای مشتریان بانک.

سهولت نوع 25: واحد ایکه صرف صلاحیت در یافت پولی نقد را از عامه بشکل امانات در حسابات مختلف اشخاص حکمی و حقیقی (معمولاً سفارت خانه ها، هتل ها و غیره) و صدور رسید جهت در یافت پول نقد.

** **سهولت نوع 23:** شبکه های خدماتی در فروشگاهها (تنها مصارف را وضع نموده اما صلاحیت پس انداز را ندارد).

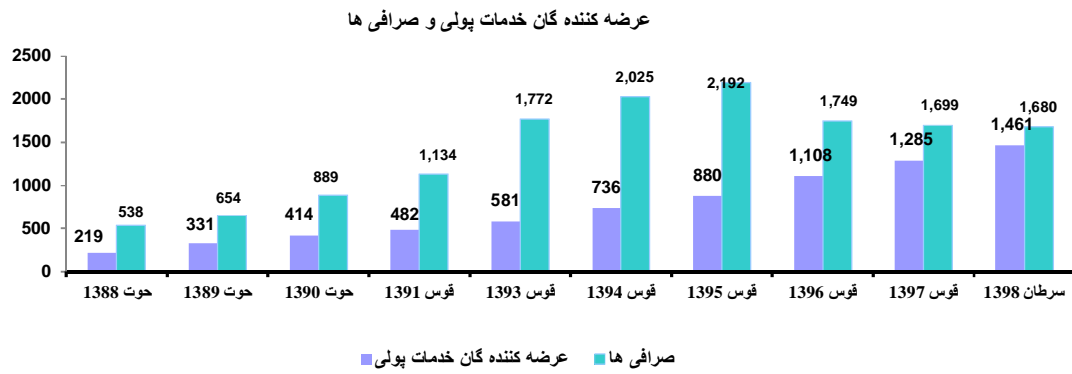
جدول 1

تعداد	کارت ها
623,140	کارت بدهی (دبت کارت)
1,490	کارت اعتبار (کریدت کارت)
240,974	کارت ای تی ایم (ATM)
14,254	ویب سرفر کارت
5,591	کارت پیش پرداخت
6,113	ماستر کارت
891,562	مجموعه

جدول 2

تسهیلات نمایندگی در 33 ولایت کشور بشمول شهر کابل قابل دسترس بوده، در حالیکه خدمات ATM در 28 ولایت، دبت کارت در 31 ولایت کشور و کریدت کارت در 6 ولایت کشور قابل دسترس می‌باشد.

ضمناً، تا کنون بطور مجموعی بتعداد 1461 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز و بتعداد 1680 صرافان مجوز در کشور فعالیت مینمایند. از 1461 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز، 274 عرضه کننده خدمات پولی در کابل، 905 عرضه کننده خدمات پولی در سایر ولایات مصروف فعالیت می‌باشند. برعلاوه، به تعداد 282 نمایندگی های دفتر مرکزی عرضه کنندگان خدمات پولی در شهر کابل و سایر ولایات مصروف فعالیت اند. از 1680 صرافی های مجوز، 372 صرافی در کابل، 1302 در سایر ولایات و به تعداد 6 نمایندگی دفتر مرکزی در سایر ولایات کشور فعالیت می نمایند. جهت مشاهده روند عرضه کنندگان خدمات پولی و صرافان به گراف شماره (1) مراجعه گردد.



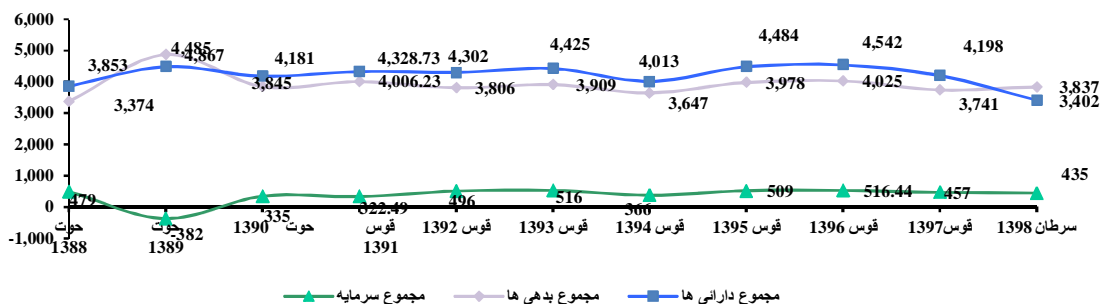
گراف شماره (1)

6.1 مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی از قرار سرطان 1398 بالغ بر 302.46 میلیارد افغانی (3.83 میلیون دالر) میگردد که در مقایسه با 3.14 فیصد رشد دوره قبلی (سرطان 1397) ، به اندازه 1.17 فیصد در این دوره کاهش کرده است. کاهش فوق الذکر در مجموع دارایی های نظام بانکی عمدتاً بلاثر بسته شدن فرع یک بانک خارجی، تحت تصفیه قرار گرفتن یک بانک خصوصی، پرداخت سود سهم و برداشت سپرده ها میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که کاهش در اقلام چون سپرده های یک شبه با دافغانستان بانک و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک صورت گرفته است.

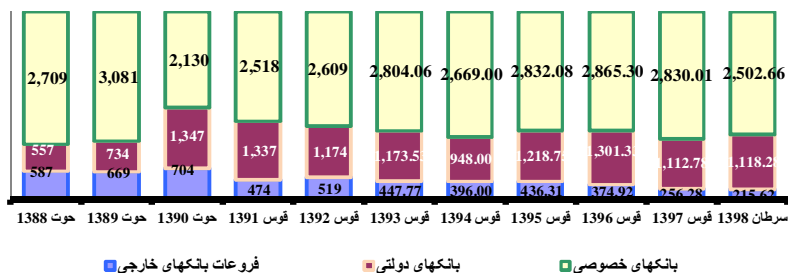
با توجه به افزایش مجموع دارایی ها در سطح گروه های بانکی بیشترین رشد دارایی ها را بانکهای خصوصی داشته که در مقایسه با دوره قبلی (سرطان 1397) 1.23 فیصد میباشد. در حالیکه بانکهای دولتی و فروع بانکهای خارجی به ترتیب شاهد 1.68 فیصد و 20.86 فیصدکاهش میباشند از قرار فیصدی مجموع دارایی های نظام بانکی، بانک های خصوصی با سهم 65.23 فیصد در رده اول، بانک های دولتی با 29.14 فیصد سهم در رده دوم و متعاقباً فروع بانکهای خارجی با 5.62 فیصد سهم در رده اخیر قرار دارد. گراف شماره (2) روند رشد مجموع دارایی های نظام بانکی از سال 1388 هجری شمسی الی سرطان سال 1398 ترسیم گردیده است، جهت معلومات بیشتر میتوان به گراف ذیل مراجعه نمود.

روند مجموع دارایی ها، بدهی ها و سرمایه نظام بانکی (به میلیون دالر)



گراف شماره (2)

سهم گروپ های بانکی در مجموع دارایی های سیستم بانکی طی چند سال (ارقام به میلیون دالر)



گراف شماره (3)

در جدول ذیل دارایی های تمام بانکهای تجارتي و فروع بانکهای خارجي از قرار فيصدي مجموع داراي

هاي نظام بانكي ارائه گرديده است:

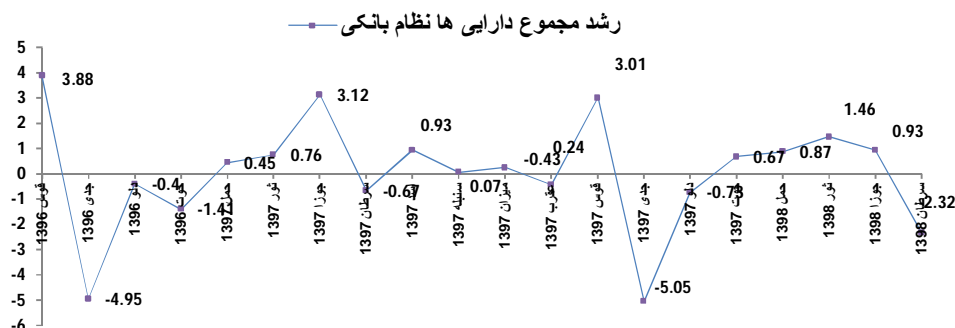
دارائي هاي نظام بانكي به ترتيب نزولي از قرار ماه سرطان 1398 (جولاي 2019)			
شماره	بانكها	داراي ها (ميليون افغاني)	فيصدي از قرار مجموع داراي هاي نظام بانكي
1	بانك بين المللي افغانستان	64,648.44	21.37
2	بانك ملي افغان	44,086.51	14.58
3	عزيزي بانك	40,974.03	13.54
4	پشتني بانك	23,331.33	7.71
5	ميوند بانك	20,801.57	6.88
6	نوي كابل بانك	20,743.82	6.86
7	افغان يونايته بانك	19,446.37	6.43
8	بانك اسلامي افغانستان	15,600.96	5.16
9	آرين بانك	12,478.19	4.13
10	غضنفر بانك	12,368.77	4.09
11	فرست مايكروفائيننس بانك	10,983.72	3.63
12	بانك الفلاح لميته	12,154.56	4.02
13	نشئل بانك آف پاكستان	4,844.60	1.60
		302,462.87	100.00
			مجموع ه

6.1.1 روند مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده که در ماه جوزا و قوس 1397 دارای بیشترین رشد میباشد، که در اثر افزایش طلبات بین بانکی بخصوص در حسابات دالر میباشد. این در حالیست که در جدی 1396 به پایین ترین نقطه کاهش رسیده است که بابت کاهش در پول نقد در خزانه و طلبات بالای دافغانستان بانک که در سپرده های یک شبه و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک قابل ملاحظه بوده صورت گرفته است.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با ماه گذشته (جوزا 1398) به اندازه 2.32 فیصد کاهش نموده است، که بابت بابت کاهش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی، بسته شدن فرع یک بانک خارجی و برداشت سپرده ها میباشد. در حین زمان بررسی جزئیات مجموع دارایی ها نشان میدهد که کاهش در اقلام چون طلبات بین بانکی، سایر دارایی و قروض خالص صورت گرفته است.

برای وضاحت بیشتر موضوع در گراف شماره (4) تفصیل رشد دارایی های نظام بانکی ارائه گردیده است.



گراف شماره (4)

6.2 مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ماه سرطان 1398 (جولای 2019) بالغ بر 43.36 میلیارد افغانی (550.08 میلیون دالر) میگردد که 14.34 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل میدهد، و در مقایسه با دوره قبلی (سرطان 1397) که بالغ بر 41.91 میلیارد افغانی میگردد، 13.70 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میداد و به اندازه 0.82 فیصد کاهش نموده بود، در دوره فعلی (سرطان 1398)، به اندازه 3.46 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش متذکره در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض جدید، استفاده مزید از قروض اضافه برداشت و افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

از مجموع قروض ناخالص نظام بانکی، قروض افغانی نظام بانکی بالغ بر 20.03

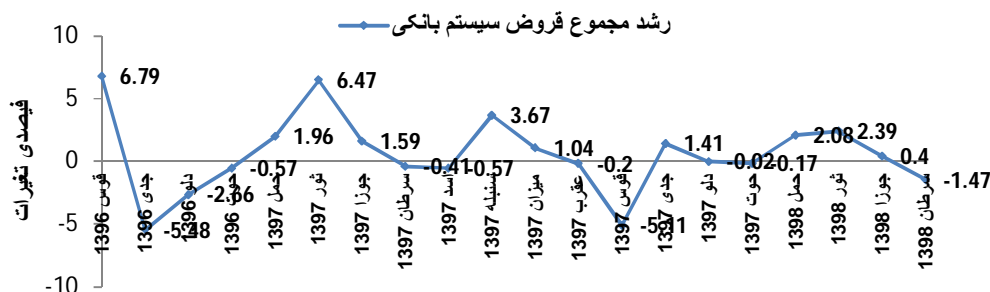
میلیارد افغانی (254 میلیون دالر) می باشد که 46.20 فیصد مجموع قروض ناخالص و به اندازه 6.62 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل می دهد که این رقم نظر به دوره قبلی (سرطان 1397) به اندازه 30.14 فیصد افزایش نموده است، افزایش متذکره عمدتاً بابت اعطای قروض جدید و استفاده مزید از قروض اضافه برداشت میباشد. قروض دالری نظام بانکی بالغ بر 23.23 میلیارد افغانی (295 میلیون دالر) می گردد که 53.57 فیصد مجموع قروض و 7.68 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل داده و به اندازه 12.04 فیصد در اثر حذف قروض، تصفیه قروض و تحت مدیریت تصفیه قرارگرفتن یک بانک خصوصی نظر به سرطان سال 1397 کاهش کرده است.

باید خاطر نشان ساخت که بانکهای خصوصی در پروسه قروضه دهی با سهم 87.64 فیصد مجموع قروض پیشتاز بوده، بانکهای دولتی با 11.54 فیصد در مقام بعدی و در اخیر فروع بانکهای خارجی با 0.81 فیصد سهم در رده پائینی قرار دارد.

6.2.1 رشد ماهانه مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند نزولی میباشد. که در ماه جدی 1396 و قوس 1397 قابل ملاحظه بوده. کاهش متذکر در ماه های یاد شده از درک حذف و تصفیه قروض صورت گرفته است.

مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی ان (جوزا 1398) به اندازه 1.47 فیصد عمدتاً بابت کاهش نرخ دالر در مقابل پول افغانی، حذف قروض، تصفیه قروض و استفاده کم از قروض اضافه برداشت افت کرده است. جهت معلومات بیشتر روند قروض به گراف شماره (5) مراجعه گردد.



گراف شماره (5)

صنف بندی مجموعه قروض نظام بانکی (ارقام به میلیون افغانی)

اقدام	سرطان 1398) جولای (2019	جوزا 1398 جون (2019	فیصدی % از مجموع قروض ناخالص	% رشد
قروض الحصول ⁴ صعب	5,489	5,635	12.66	-2.59
قروض معکوساً صنف بندی شده ⁵	8,600	7,427	19.83	15.79
قروض در کتگوری تحت نظر ⁶	2,816	3,757	6.49	-25.04
قروض حذف شده ⁷	18.32	7.73	0.04	136.99

جدول 4

کیفیت قروض نظام بانکی در اخیر ماه سرطان 1398 همچنان نگران کننده است، و 12.66 فیصد مجموع قروض سکتور بانکی را احتوا نموده است، هر چند در مقایسه با ماه قبلی ان از لحاظ مبلغ و فیصدی مجموع قروض کاهش کرده است. کاهش ذکر شده بابت تصفیه قروض مشکوک و پرداخت اقساط قرضه صورت گرفته است. این در حالیست که قروض صعب الحصول 18.18 فیصد سرمایه مقرراتی را تشکیل میدهد. از جمله 12.66 فیصد قروض صعب الحصول 10.44 فیصد (82.51 فیصد مجموع قروض صعب الحصول) آن مربوط به سه بانک میباشد. ضمناً، این بانکها در مجموع 56.86 فیصد مجموع قروض ناخالص و 26.22 فیصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی را احتوا مینمایند. در ضمن نسبت قروض صعب الحصول خالص نظام بانکی 4.54 فیصد میباشد.

از مجموع 5.49 میلیارد افغانی قروض صعب الحصول به مبلغ 5.21 میلیارد آن مربوط بانکهای خصوصی میباشد، که 12.03 فیصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی (95.01 فیصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی) را تشکیل میدهد و به مبلغ 274 میلیون افغانی ان مربوط یک بانک دولتی که 0.63 فیصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی (4.99 فیصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی) را احتوا نموده است.

قروض صعب الحصول قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز و بیشتر از ان وصول نشده و باقی بماند(مشکوک و

خساره)⁴

قروض معکوساً صنف بندی شده دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 120-61 روز وصول نشده و باقی مانده باشد(تحت المعیار)، قروض⁵

صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز وصول نشده و باقی بماند (مشکوک)

قروض در کتگوری تحت نظر دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 31الی 60 روز وصول نشده و باقی مانده باشد (تحت نظر)

قروض حذف شده قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که اصل مبلغ و/یا تکانه آنها برای مدت 481 روز یا بیشتر از آن پرداخت نشده باقی بمانند. این کتگوری قروض باید در بیلاتنس شیت بانک برای مدت 12 ماه بمنظور حصول دوباره و صد درصد (100%) تامین جبران خساره نگهداری شده و بعد از سپری شدن 12 ماه از بیلاتنسیت بانک به صورت انی حذف میگردد.

قروض متوسط، کوچک و قروض نظام بانکی (ارقام به میلیون افغانی)

اقلام	جوزا 1398	حوت 1397	فیصدی % از مجموع قروض ناخالص
قروض متوسط	1,182	1,310	2.68
قروض کوچک	1,062	1,105	2.41
قروض خرد (Micro)	4,855	4,872	11.03

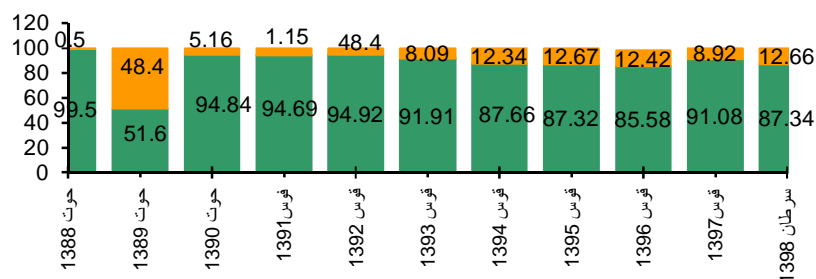
جدول 5

در جدول ذیل تفکیک قروض ناخالص نظام بانکی از قرارماه سرطان 1398 ارائه گردیده است.

بانک	قروض ناخالص (ارقام به میلیون افغانی)
بانکهای دولتی	5,005.21
بانکهای خصوصی	38,009.18
فروع بانکهای خارجی	351.87
مجموعه	43,366.26

جدول 6

نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص



■ قروض قابل الحصول ■ قروض صعب الحصول

گراف شماره (6)

به اساس ارقام ماه سرطان 1398 و جوزا 1398 توزیع قروض در ولایات و در سکتورهای مختلف در جدول ذیل ارائه گردیده است. در توزیع جغرافیائی و نهادی قروض نظام بانکی تنوع صورت نه گرفته است، ولی توقع می‌رود که باگذشت زمان توزیع قروض متنوع گردد.

توزیع قروض در ولایات (از لحاظ جغرافیائی) در جدول ذیل ارائه گردیده است:

شماره	ولایات	مبلغ قرضه (به میلیون افغانی)	از قرار فیصدی مجموع قروض
1	کابل	31,305.52	72.19
2	هرات	3,673.94	8.47
3	بلخ	3,545.05	8.18
4	کندهار	1,118.75	2.58
5	بادغیس	1,039.76	2.4
6	بدخشان	483.67	1.11
7	بغلان	443.39	1.02
8	بامیان	284.71	0.66
9	فاریاب	274.89	0.63
10	جوزجان	250.12	0.58
11	سرپل	207.92	0.48
12	ننګرهار	178.88	0.41
13	پروان	172.45	0.4
14	تخار	156.92	0.36
15	سمنگان	148.43	0.34
16	کنډز	75.22	0.17
17	سایر	6.64	0.02
	مجموعه	43,366.26	100.00

جدول 7

توزیع سکتوری قروض در جدول ذیل از قرار ماه جوزا سال 1398 به تفصیل
ارایه میگردد:

سکتور	فیصدی از قرار مجموع قروض
رهنی و تعمیراتی	8.45%
1 ساختمانی و تعمیراتی	8.45%
2 پروژه های زیربنائی	8.82%
انرژی	0.09%
سرب و راه آهن	2.54%
بند ها	0.36%
معادن	0.49%
سایر پروژه های زیربنائی	5.34%
تولیدات و صنعت	11.89%
3 تولیدات فلزی چرمی پلاستیکی لاستیکی چوبی و کاعذی	3.76%
تولیدات و صنایع ماشینی خدمات	4.02%
سمنت وسایل و مواد ساختمانی	4.11%
تجارت	44.42%
4 نساجی	1.98%
تجارت عمده	4.17%
ماشین الات	0.39%
پترولیم و روغنیات	11.90%
پرزہ جات	1.76%
وسایل برقی	2.67%
سمنت و مواد ساختمانی	3.01%
مواد غذائی	8.62%

6.91%	سایر اقلام	
3.01%	تجارت های پرچون	
20.43%	خدمات	
0.03%	تعلیم و تربیه	5
2.49%	هوتل و رستوانت	
6.60%	مخابرات	
3.39%	ترانسپورت زمینی	
1.60%	ترانسپورت هوایی	
1.49%	صحت و بهداشتی	
1.19%	نشریات مطبوعات و چاپخانه ها	
3.64%	سایر خدمات	
3.82%	زراعت، مالداري و فارم	
0.33%	زراعت	6
3.49%	مالداري و فارم	
2.17%	قروض مصرفی	
0.00%	قروض رهنی مسکونی به اشخاص انفرادی	7
0.00%	سایر قروض	8
100.00	مجموعه	9

جدول 8

جزئیات عمومی شرکاء مسفء در کشور نظر به ماه جوزا 1398 از لحاظ تعداد مؤسسات در مرکز، ولایات، و ناحیه ها و همچنان از نظر تعداد مشتریان، مقروضین، مبالغ قروض، فیصدی مشتریان اناث، مقروضین اناث، وغیره در جدول ذیل ارائه گردیده است:

	تعداد شرکا مسفا
4	ولایات
14	ولسوالی
82	

268,224	مشتریان
136,244	مقروضین
1,360,379	تعداد قروض اعطاء شده
93.98	مبلغ قروض اعطاء شده (میلیارد افغانی)
136,244	تعداد قروض باقی مانده
8.99	مجموعه قروض ناخالص باقی مانده (میلیارد افغانی)
2.79	پس انداز باقی مانده رضاکارانه مشتریان (میلیارد افغانی)
29.5	فیصدي مشتریان اناث
48,285	مقروضین زن
1.71	قروض در قرا و قصبات (میلیارد افغانی)
7.28	قروض در شهر ها (میلیارد افغانی)
www.misfa.org.af	منبع و ماخذ

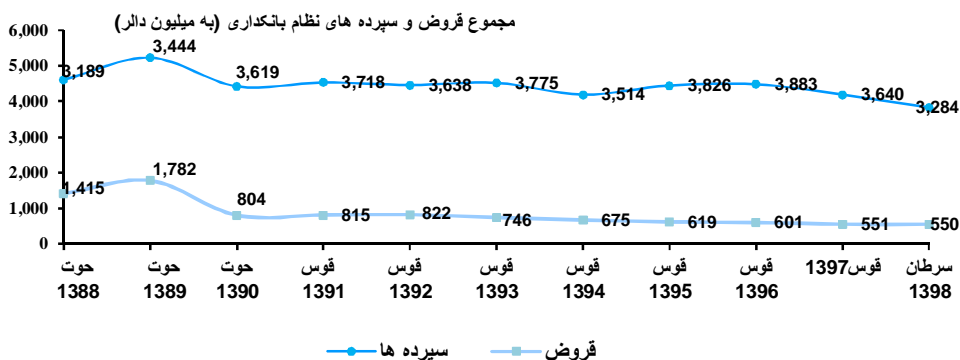
جدول 9

6.3 مجموع امانات/ سپرده ها

سپرده ها منبع اساسی تمویل و بزرگترین بخش بدهی های نظام بانکی را احتواء نموده و متشکل از سپرده های مشتریان و سپرده های بین البانکی میباشد، که از قرار ماه سرطان سال 1398 بالغ بر 258.92 میلیارد افغانی (3.28 میلیارد دالر) گردیده، 96.54 فیصد مجموع بدهی های نظام بانکی را تشکیل میدهد. و در مقایسه با 262.46 میلیارد افغانی (3.64 میلیارد دالر) و 4.48 فیصد افزایش در دوره قبلی (سرطان 1397) به اندازه 1.35 فیصد در این دوره (سرطان 1398) کاهش نموده است. از مجموع سپرده ها، سپرده های مشتریان بالغ بر 252.39 میلیارد افغانی (3.20 میلیون دالر) گردیده و 97.47 فیصد مجموع سپرده ها احتوا نموده است. در ضمن به اندازه 1.93 فیصد طی دوره یاد شده کاهش نموده است. کاهش متذکره در مجموع سپرده ها ناشی از برداشت ها توسط مشتریان که در نوع جاری و میعادى صورت گرفته است، میباشد.

سپرده های افغانی مشتریان نظام بانکی بالغ بر 71.61 میلیارد افغانی (908 میلیون دالر) گردیده که 28.37 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (سرطان 1397) به اندازه 5.92 فیصد کاهش یافته است. سپرده های دالری مشتریان نظام بانکی بالغ بر 164.46 میلیارد افغانی (2.08 میلیارد دالر) گردیده که 65.16 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (سرطان 1397) به اندازه 1.85 فیصد افزایش کرده است که از بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد، در حالیکه سپرده های دالری طی دوره یاد شده کاهش کرده است. بانکهای خصوصی بلندترین سهم یعنی 66.00 فیصد مجموع سپرده های

نظام بانکی را احتواء نموده و فیصدی سهم بانک های دولتی و فروع بانکهای خارجی بالترتیب 28.62 فیصد و 5.37 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را تشکیل میدهند. روند مجموع سپرده ها و مجموع قروض در جدول ذیل ترسیم گردیده است.



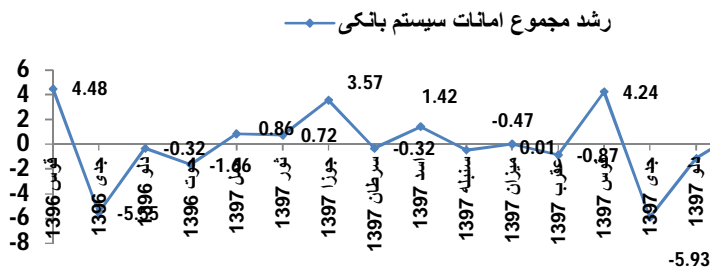
گراف
شماره

(7)

6.3.1 رشد ماهانه مجموعه سپرده ها

مجموع سپرده های نظام بانکی طی سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده. که در ماه جوزا و قوس 1397 قابل ملاحظه میباشد و در اثر افزایش در سپرده های جاری مشتریان بوجود آمده است.

مجموع سپرده های نظام بانکی در ماه فعلی در مقایسه با ماه قبلی ان به اندازه 2.59 فیصد کاهش داشته است، که عمدتاً بابت کاهش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی و برداشت سپرده های جاری میباشد. در گراف شماره (8) روند رشد مجموع امانات نظام بانکی جهت وضاحت بیشتر ارائه گردیده است.



گراف شماره (8)

ترکیب امانات در اخیر ماه سرطان 1398 (میلیون افغانی)			
شاخص	سپرده های مشتریان	سپرده های بین بانکی	مجموع سپرده ها

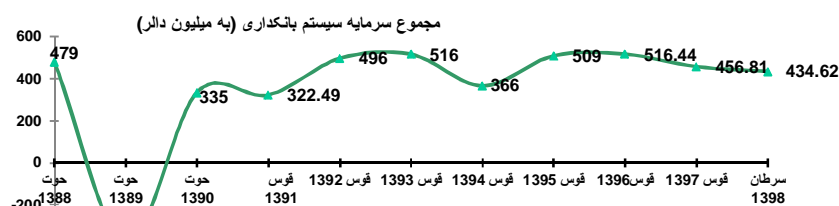
185,976.01	2,812.34	183,163.67	جاری
21,054.84	3,711.84	17,343.00	میعادی
51,890.98	3.47	51,887.51	پس انداز
258,921.83	6,527.65	252,394.18	مجموعه

جدول 10

6.4 مجموع سرمایه

نظام بانکی دارای سرمایه کافی می‌باشد، که به اندازه 11.33 فیصد مجموع دارایی‌ها را تشکیل می‌دهد. سرمایه مالی نظام بانکی به اساس ماه سرطان سال 1398 بالغ بر 34.26 میلیارد افغانی (434.62 میلیون دالر) می‌گردد، که در مقایسه با دوره قبلی (سرطان 1397) که بالغ بر 35.43 میلیارد افغانی (492.59 میلیون دالر) می‌گردید، به اندازه 3.31 فیصد کاهش را نشان می‌دهد، که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام، تحت مدیریت تصفیه قرار گرفتن یک بانک خصوصی و بسته شدن فرع یک بانک خارجی می‌باشد. به همین ترتیب، فیصدی نسبت سرمایه مقرراتی نظام بانکی 25.84 فیصد می‌باشد که در مقایسه با 27.13 فیصد در سرطان 1397 به اندازه 1.29 فیصد کاهش را نشان می‌دهد.

از قرار ماه جوزا 1398 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار دارند.



گراف شماره (9)

6.5 مفاد

6.5.1 به طور ماهانه

نظام بانکی در ماه جاری (سرطان 1398 - جولای 2019) به مبلغ 27 میلیون افغانی ضرر خالص نموده است، در حالیکه در ماه قبلی در مفاد قرار داشت. از جمله 13 بانک بطور مجموع چهار بانک در ماه فعلی (سرطان 1398) جمعاً به مبلغ 319 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در ماه گذشته (جوزا 1398) این

تعداد به سه بانک میرسید و به مبلغ 29 میلیون افغانی ضرر نموده بود. ضرر نظام بانکی در ماه فعلی عمدتاً بابت افزایش قابل ملاحظه در ذخیره جبران خساره که بیشتر به یک بانک خصوصی مربوط میشود، ضرر بابت ارزشگذاری مجدد اسعار خارجی که بابت کاهش نرخ به وجود آمده است و کاهش در مفاد تکتانه خالص میباشد. در حالیکه مفاد به غیر از تکتانه و مفاد بابت فروش اوراق بهادار افزایش داشته است، مصارف عملیاتی کاهش نموده و سکتور بانکی از درک مصارف مالیات برگشت دارد.

میدیان یا ارزش وسطی (Spread) یا تفاوت میان تکتانه قروض و تکتانه امانات جدید که سنجش مثریت عملیاتی بانک میباشد در ماه فعلی 10.96 فیصد میباشد که در مقایسه با ماه قبلی (جوزا 1398) به اندازه 1.02 فیصد افزایش دارد. سپرید سه بانک در ماه جاری (سرطان 1398) پایینتر از میدیان نظام بانکی قرار دارد، و برای هفت بانک (Spread) قابل محاسبه نمیباشد.⁸

6.5.2 مفادآوری نظام بانکی به طور مجموعی (جنوری- جولای 2019 – جدی 1397 - سرطان 1398):

از لحاظ مفاد آوری در هفت ماه اول سال مالی 1398 (سرطان 1398- جولای 2019) نظام بانکی در مفاد قرار دارد. نظام بانکی در این دوره به مبلغ 1.25 میلیارد افغانی (15.86 میلیون دالر) مفاد خالص نموده است، در حالیکه در دوره مشابه قبلی (سرطان 1397- جولای 2018) نظام بانکی به مبلغ 315 میلیون افغانی مفاد خالص نموده بود. در نتیجه مفاد فوق الذکر نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با 0.18 فیصد در سرطان 1397 به 0.63 فیصد در این دوره (سرطان 1398) افزایش نموده است.

دلیل عمده افزایش در مفاد نظام بانکی در هفت ماه اول سال مالی 1398 در مقایسه با دوره مشابه قبلی آن، افزایش مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار خارجی به دلیل افزایش نرخ، مفاد تکتانه خالص، مفاد به غیر از تکتانه، مفاد بابت فروش اوراق بهادار و کاهش ذخیره جبران خساره میباشد. این در حالیست که مصارف عملیاتی و مصارف مالیات طی این دوره افزایش داشته است.

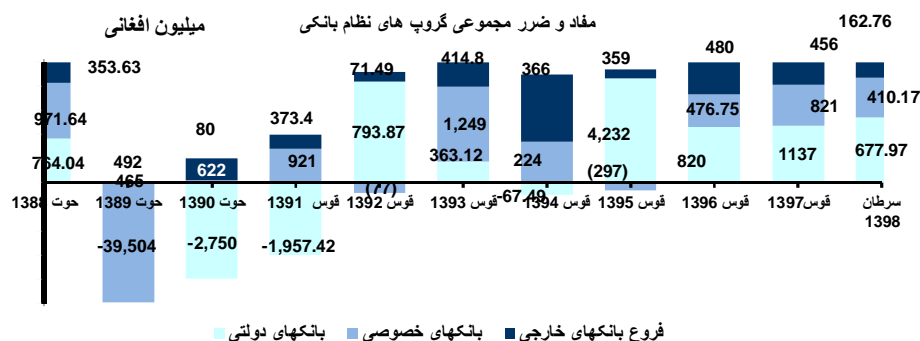
طوریکه در گراف ذیل بنظر می رسد، در سطح گروهی بانکهای دولتی، بانکهای خصوصی و فروع بانکهای خارجی در مفاد قرار دارند. بیشترین بخش مفاد نظام بانکی را بانکهای دولتی تشکیل میدهد که بالغ بر 677.81 میلیون افغانی گردیده (54 فیصد مفاد خالص سکتور بانکی) و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 1.36 فیصد میباشد. بانکهای خصوصی به مبلغ 410 میلیون افغانی مفاد خالص نموده (33 فیصد مفاد خالص سکتور) و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 0.35 فیصد ثبت شده است، در حالیکه گروه فروع بانکهای خارجی به مبلغ 163 میلیون افغانی مفاد خالص نموده (13 فیصد مفاد خالص سکتور) که نسبت برگشت بر دارایی آنها در حدود 0.51 فیصد میباشد.

بطور کل به تعداد دو بانک جمعاً به مبلغ 164 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در دوره قبلی (سرطان 1397) که در آن ضرر مجموعی به چهار بانک مربوط می شد،

⁸ چون سپرید (تفاوت میان تکتانه قروض جدید و تکتانه امانات جدید) بطور ماه وار محاسبه میشود. از اینرو اگر یک بانک در جریان یک ماه هیچ قرض یا امانات جدید و یا هر دو را نداشته باشد، سپرید آن بانک یا بانکها قابل محاسبه نمیباشد.

و بالغ بر 1.12 میلیارد افغانی می گردید. با ید یاد آور شد که بر بنیاد عاید اساسی یا Core Income هفت بانک در ضرر قرار دارد که در دوره قبلی این تعداد به نیز به هفت بانک میرسید.

نفع و ضرر نظام بانکی در گراف شماره (10) بتفکیک بانک های دولتی، خصوصی، و فروع بانکهای خارجی ارائه می گردد.



گراف

شماره (10)

6.6 سیالیت

در کل نسبت های سیالیت تمام بانک ها از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی افغانستان برای سیالیت (نسبت وسیع سیالیت 15 فیصد و نسبت سریع سیالیت 20 فیصد) بلندتر قرار دارند. نسبت سیالیت وسیع نظام بانکی از لحاظ ارزش وسطی یا میدیان از قرارماه سرطان سال 1398، 57.26 فیصد میباشد که در مقایسه با 60.52 فیصد در دوره قبلی (سرطان 1397) به اندازه 3.26 فیصد در این دوره (سرطان 1398) افزایش یافته است.

حسب گزارش های مالی ماه جوزا 1398، نگرانی از تمرکز بیشتر امانات مشتریان نظام بانکی بر امانات بزرگ مشتریان (امانات که بیشتر از 5 میلیون افغانی باشند) وجود دارد. این امانات بزرگ در حدود 59.41 فیصد مجموع امانات مشتریان را تشکیل داده و متشکل از 5693 حساب است، که از لحاظ نقدینگی بسیار مهم پنداشته میشود و یکی از اقلام بدهی های مفر محسوب می شود. برعلاوه حد اوسط امانات بزرگ 27.04 میلیون افغانی میباشد که نسبت به 26.92 میلیون افغانی در ربع قبلی افزایش نموده است.

6.7 وضعیت باز اسعار خارجی

موسسات بانکداری در کل در مطابقت با حدود تعیین شده د افغانستان بانک برای وضعیت باز عمومی اسعاری (±40 فیصد) و وضعیت باز انفرادی اسعاری (±20 فیصد) قرار دارد، البته به استثنای سه بانک که از حد تعیین شده برای وضعیت باز عمومی و انفرادی اسعاری (دالر و یورو طویل المدت) تخطی نموده اند.

در جدول ذیل از قرار ماه جوزا سال 1398 تعداد کارمندان، مقروضین، امانت گذاران و سایر مشتریان ارائه گردیده است:

تعداد	مشخصات
9,348	کارمندان داخلی
65	کارمندان خارجی
71,271	مقروضین
3,558,253	امانات گذاران
14,837	تعداد دوسیه های که رئیس شرکت یا معاون آن طبقه انات باشد
8,148	سایر مشتریان ⁹

جدول 1

⁹ تعداد سایر مشتریان که تضمینات بانکی، لیترا آف کرایدیت و سایر تضمینات و تعهدات داشته باشند.

